

Conflictbeslechting tussen ondernemers in een quasi-vof

BIJLAGEN

Linda Elberse
Van Zandvoort Legal te Lith
4 januari 2009

Inhoudsopgave

Bijlage A	Uitwerking interview de heer Mr. J.H.M. Willems	3
Bijlage B	Uitwerking interview de heer Mr. L.M.P. van Zandvoort	8
Bijlage C	Wetsvoorstel flexibilisering en vereenvoudiging BV-recht	12

Bijlage A Uitwerking interview de heer Mr. J.H.M. Willems

Interview de heer mr. J.H.M. Willems

Plaatsvervangend raadsheer Ondernemingskamer en bijzonder hoogleraar corporate litigation

Op 9 november 2009 heeft een interview plaatsgevonden met dhr. Willems. Het interview met dhr. Willems heeft bijgedragen aan het verduidelijken van het beeld over conflictbeslechting tussen aandeelhouders die tevens bestuurder zijn. De kennis en mening van dhr. Willems zijn een welkome aanvulling op het onderzoek.

De heer Willems geeft aan dat de vraag of de BV een goede rechtsvorm is, een vraag is waar ik mij niet druk om moet maken. De BV is zoals deze er is. Het is een rechtsvorm waarbij de beperkte aansprakelijkheid wordt gecreëerd en waarbij ondernemers betrekkelijk risicoloos kunnen ondernemen. Men moet zich echter realiseren dat wanneer men een 50/50 verhouding in gaat, dat het problemen kan opleveren wanneer de onderlinge verhoudingen niet meer goed werken. Het probleem zit niet in de BV, maar in de ondernemers achter vennootschap. Wanneer het tussen de ondernemers niet goed gaat, krijg je onmogelijke situaties. Dat is het gevaar wanneer een 50/50 BV wordt opgericht. Zij zijn dan vaak zowel aandeelhouder als bestuurder. Bij een conflict functioneren deze beide niet meer. Wat er dan vervolgens gebeurt, is dat er geen besluiten meer worden genomen. Als gezamenlijke vertegenwoordigers van de onderneming zullen zij niets meer doen of ze gaan elkaar tegen werken. Dit is het risico bij de BV. Wat men in de praktijk wel eens doet is dat ze een heel klein pakketje van 0,1% aan een derde wordt gegeven als aandeelhouder die verder niks met de vennootschap te maken heeft. Deze aandeelhouder kan dan wanneer een impasse ontstaat de zaak kan regeren. Hij is dan een soort bemiddelaar met bevoegdheden, doordat hij een klein gedeelte van de aandelen heeft. Daarnaast moeten de aandeelhouders goede afspraken maken over de samenwerking en over het eventueel stuk lopen van de samenwerking. Dit kan men vastleggen in de statuten en in de aandeelhoudersovereenkomst. Jongstleden is er een uitspraak geweest van de Hoge Raad. Deze is gepubliceerd op rechtspraak.nl. Het arrest gaat over een vennootschap op het gebied van juridische consultancy met drie aandeelhouders. Deze hebben een uitvoerige aandeelhoudersovereenkomst opgesteld, waarin uitvoerig is geregeld wanneer iemand de vennootschap moet verlaten. Deze overeenkomst was met name gericht op afspraken omtrent het niet functioneren van de samenwerking. In de overeenkomst was een buitengewoon ingewikkelde formulering opgenomen over het aanbieden van de aandelen. Technisch is het niet gemakkelijk om een aandeelhoudersovereenkomst op te stellen, het vergt een zeker vakmanschap en dat laat hier en daar te wensen over. De overeenkomsten zelf worden dan een bron van ellende. Dan gaat de discussie over de vraag wat er in de overeenkomsten staat.

Een personenvennootschap met beperkte aansprakelijkheid lost het probleem niet op. Het standpunt van dhr. Willems is, dat naast dat men afspraken probeert vast te leggen in de statuten of aandeelhoudersovereenkomsten, de wet een adequate geschillenregeling zou moeten hebben. Dhr. Willems vindt dat deze niet adequaat is. De wetgever zou een regeling moeten maken dat wanneer er in de vennootschap een geschil ontstaat men uit elkaar kan. Dhr. Willems is van mening dat dit heel simpel moet worden gehouden. De geschillenregeling is naar de mening van dhr. Willems een crime van jewelste. Het ziet er ook niet naar uit dat dit in het nieuwe voorstel zal veranderen. Aan de ene kant lost het problemen op en aan de andere kant creëert het nieuwe problemen. Per saldo wordt het er dus niet beter op. Dhr. De Kluiver heeft wel eens een voorstel gedaan waarmee dhr. Willems het volledig eens is. De wetgever blijft bij het idee dat de geschillenregeling met hier en daar wat aanpassingen adequaat kan werken.

Dat is hetzelfde als met het enquêterecht. Dhr. Willems is van mening dat de geschillenregeling niet moet worden aangepast, maar opnieuw moet worden opgesteld.

De civiele rechter kan een bestuurder ook ontslaan of schorsen. De AVA kan de bestuurder te allen tijde ontslaan. De arbeidsovereenkomst is hier ook van belang. De HR heeft drie jaar geleden twee arresten gewezen over de samenhang tussen de arbeidsrechtelijke positie en de vennootschapsrechtelijke positie. Hieruit vloeide voort dat als de vennootschapsrechtelijke positie beëindigd wordt, hiermee ook de arbeidsrechtelijke positie wordt beëindigd. Benoemingen, ontslag en schorsingen zijn allemaal rechtshandelingen die gebaseerd zijn op de besluitvorming. Hierover kan men procederen op grond van art. 2:14 en 2:15 BW, de nietigheid en vernietigbaarheid van besluiten. Bij een 50/50 verhouding geldt hetzelfde, maar dan komt men niet aan deze besluiten toe. Bij een echte patstelling komen partijen er niet uit door middel van een civiele procedure. De enquêteprocedure is dan de enige fatsoenlijke mogelijkheid. In een dergelijke patstelling kan men ook een geschillenregeling starten, maar dan kan het lang duren voordat men uiteindelijk weet wie van de aandeelhouders zijn aandelen moet overdragen. De wetgever heeft destijds gedacht dat de geschillenregeling een middel is bij aandeelhoudersconflicten. Ieder verstandig denkend mens weet dat de geschillenregeling niet werkt. Sinds het bestaan van de geschillenregeling hebben ongeveer 17 procedures plaatsgevonden. Deze zijn allemaal bij de ondernemingskamer terecht gekomen. Dhr. Willems heeft al deze zaken meegemaakt. Bij de Europese Vennootschap is ook een geschillenregeling opgenomen en daar vindt dezelfde discussie plaats als bij de geschillenregeling bij de BV. Bij een echtscheiding zegt men dat men ermee ophoudt en doet dat ook daadwerkelijk. Het huwelijk is opzegbaar. Dhr. Willems vindt dat de BV ook opzegbaar moet zijn. Daarbij moet een goede boedelscheidingregeling worden gecreëerd. Dat is volgens Willems de enige echte goede oplossing. De enquêteprocedure is een aardig substituut voor een adequate geschillenregeling. Naar huidig recht is de enqueteprocEDURE de beste mogelijkheid voor aandeelhouders in een 50/50 verhouding om uit elkaar te gaan. De enige tekortkoming is dat in de enqueteprocEDURE geen verplichte overdracht van aandelen is opgenomen. Meestal wordt deze tekortkoming ondervangen door de manier waarop er wordt geopereerd. Dhr. Willems en dhr. Solinge hebben gepleit voor het opnemen van de verplichte overdracht als voorziening in art. 2:356 BW. Het is gewenst om deze voorziening op te nemen, want in een enkel geval blijft het daarop hangen en moet er toch een geschillenregeling worden gestart en dan wordt het een eindeloze procedure. Bij het wetsvoorstel herziening enquêterecht wordt dit probleem niet aan de orde gesteld. De minister is van mening dat dit niet hoeft worden aangepast, omdat er een nieuwe geschillenregeling komt. Dhr. Willems vindt dit jammer en noemt het een gemiste kans. Het enquêterecht is nu de enige oplossing, wil men het anders doen dan is de geschillenregeling een alternatief, maar dan moet deze anders worden ingericht. Men moet dan een opzegbare BV hebben met een adequate geschillenregeling. Zolang dat er niet komt blijft de enquêteprocedure de enige adequate procedure. De enige definitieve oplossing is de ontbinding van de rechtspersoon. Het punt is dat door de bank genomen sprake is van een goed op zichzelf functionerende vennootschap. Bij een vennootschap die nog goed functioneert is ontbinding van de rechtspersoon als het ware te zien als euthanasie plegen op een gezond mens. Deze voorziening is van toepassing als het voortzetten van de onderneming geen zin meer heeft. Maar de gedachte is juist dan men een systeem moet hebben, waarin wordt voorkomen dat het conflict tot defect heeft dat de vennootschap omvalt. De OK spreekt niet vaak deze voorziening uit. Dit wordt alleen toegepast bij een onderneming die geen zinnig functioneren meer heeft. Dit houdt in dat wat men ook doet, de vennootschap niet meer is te redden. Het gaat erom dat het conflict wordt opgelost. Wanneer men blijft door procederen valt deze vanzelf om.

De civiele rechter kan buiten de geschillenregeling om niet de overdracht van de aandelen verplichten. In de statuten is een aanbiedingsplicht opgenomen. In de

aandeelhoudersovereenkomst kan men vastleggen dat men de aandelen moet overdragen. Op deze grond kan de rechter de overdracht bevelen. Er moet dus een rechtstitel zijn uit andere hoofde, bijv. op grond van de overeenkomst. Bij de enquêteprocedure en de geschillenregeling is deze titel er niet. Het conflict is dan de grondslag voor de rechter. De beste oplossing is een adequate geschillenregeling, maar die komt er maar niet. Doordat deze er niet komt, is de enquêteprocedure het redelijk alternatief. De enquêteprocedure werkt ook wel, men zoekt het ook op. De geschillenregeling is een beetje obscuur geworden. Het enige is dat wanneer het er echt op aan komt en er een partij is die perse niet tot een oplossing wil komen, dat de rechter niet de overdracht van de aandelen kan bevelen. De OK kan hooguit het stemrecht ontnemen en de bestuurder ontslaan. De meeste mensen die daarmee geconfronteerd worden, die met lege hulzen komen te zitten, beslissen vaak achteraf nog dat zij de aandelen toch tegen een redelijke prijs willen overdragen. Het probleem zit vaak in de prijs van de aandelen. De ene aandeelhouder vindt dat de aandelen een bepaald bedrag waard zijn, maar de andere aandeelhouder vindt dat deze hoger of lager zijn. Een derde zou de prijs van de aandelen kunnen vaststellen. Helaas gaan partijen hier niet altijd mee akkoord. Er zou dus een mogelijkheid moeten bestaan dat de rechter dit zou kunnen afdwingen. Het lijkt op de geschillenregeling, alleen moet men hiervoor bij de geschillenregeling jaren procederen.

De heer Willems is niet echt een voorstander voor mediation. Wanneer men mediation zo formuleert dat mediation een oplossing is van het geschil in der minne, welke is gemaakt op grond van afspraak van partijen, dan is het prima. Het heeft altijd voorkeur dat men conflicten in der minne oplost, dan wanneer men gaat procederen. Hierdoor worden een hoop kosten, tijd en ellende bespaard. Wanneer echter de zaak zodanig is geëscaleerd en de advocaten erbij komen die boze brieven heen en weer sturen en het hierdoor voor de rechter komt, dan vindt dhr. Willems dat mediation niet werkt. Hij noemt het zachte heelmeeesters, stinkende wonden. Het standpunt van dhr. Willems is dat als een zaak eenmaal bij de rechter terecht is gekomen, dan moet deze ook daar blijven en moet de rechter knopen doorhakken. De rechter moet niet nog eens beslissen dat partijen er eerst zelf uit moeten zien te komen. Als dat echt gekund had, dan was dat wel eerder gebeurd. Dhr. Willems vindt dat de advocatuur minder dan vroeger naar oplossingen streeft en eerder een procedure start.

De OK probeert eerst na te gaan of het conflict alsnog kan worden opgelost. De OK houdt wel degelijk rekening met de kleine rechtspersonen. Vaak benoemd de OK een bestuurder of commissaris, met de gedachte dat deze een oplossing tussen partijen teweeg kan brengen. De onderzoeker wordt dan vaak nog niet benoemd. De manier waarop met de juridische mogelijkheden en de structuur van de enquêteprocedure wordt omgegaan, geeft er blijk van dat de OK het conflict probeert op te lossen met zo min mogelijk geld.

De heer Willems vindt dat als men goed rekent de kosten niet zo hoog zijn bij een enquêteprocedure. Men wordt inderdaad ineens geconfronteerd met het betalen van een bedrag. Het lijkt vooral veel als men een kleine vennootschap heeft die een lage omzet heeft. Dhr. Willems vindt dat men deze kosten moet plaatsen naast de kosten van een alternatieve route. Het probleem is de ruzie binnen de vennootschap, dat is geen juridisch probleem dat is het probleem van die vennootschap. Op het moment dat men dat civielrechtelijk gaat analyseren, heeft het allerlei juridische deelproblemen. Besluitvorming van de AVA is bijvoorbeeld nietig, een bestuursbesluit is niet geldig er wordt onbevoegd vertegenwoordigd etc. Hierover kan men gaan procederen. Dit gebeurt dan ook als er geen enquêteprocedure is ingesteld. Men heeft dan allerlei procedure langs elkaar lopen. Wanneer bijvoorbeeld een geschorste bestuurder bij een advocaat komt en die gaat daarmee naar de voorzieningenrechter dan is men voor ongeveer € 2000,- klaar. Maar wanneer men met hetzelfde vraagstuk naar de ondernemingskamer gaat dan kost dat ongeveer € 15.000,-. Hier

zit natuurlijk een duidelijk verschil in, maar volgens Willems is dat korte termijn denken. Want dat probleem wordt niet opgelost en dan komt de ene procedure na de andere procedure. Een civiele procedure pakt het probleem niet aan, maar een deelvraag hiervan. De enquêteprocedure pakt het probleem in zijn geheel aan. Dhr. Willems heeft ooit een keer een globale schatting gemaakt over de kosten. Bij een civiele procedure zou er ongeveer € 250.000,- aan proces- en advocaatkosten zijn opgegaan. Deze procedure zou echter niets opgelost hebben. Bij de OK kost het dan ongeveer € 15.000,- en hiermee is in de meeste gevallen het probleem opgelost. De kosten lijken hoog, maar als men nooit iets wilt toegeven en over alles ruzie maakt dan is men zelf de veroorzaker van de kosten. Indien men een heel klein beetje bereid is iets toe te geven, dan zit men in de enquêteprocedure in het systeem van een relatief goedkope oplossing. De OK geeft dan een totale oplossing en ziet er op toe of deze oplossing ook redelijk is voor alle betrokkenen, meer dan in een civiele procedure. De enquêteprocedure lijkt misschien een dure procedure, maar dat is niet zo. Men moet dan wel iets meer bedenken dan de eerste uitgave. Het is niet ondenkbaar dat een enkel kort geding het probleem oplost, want als dat zo is dan is dat goedkoper dan een enquêteprocedure. Wat je vaak ziet wanneer een keer echt een probleem ontstaan is en de onredelijkheid is een beetje toegeslagen over en weer, dan zie je dat het vaak niet lukt. Als men één keer in het proces van het lukt niet komt dan weet je zeker dat je de dure weg aan het bewandelen bent als je dan de gewone civiele procedure aan het bewandelen bent.

De meest getroffen onmiddellijke voorziening is schorsing van bestuurder en benoeming van een bestuurder of commissaris. De OK houdt rekening met subsidiariteit en proportionaliteit. Vaak is het al voldoende dat, wanneer ondernemers in een patstelling tegenover elkaar komen te staan, er een mannetje bij komt. Deze heeft het dan voor het zeggen. Soms wordt ook de voorziening: "schorsing van het stemrecht van een aandeelhouder" getroffen. Dhr. Willems verwijst naar het onderzoek dat is gedaan door kroese/Kools. In dit onderzoek zijn alle zaken bekeken die ooit zijn uitgesproken. Ongeveer 25% van de zaken worden geschikt bij de OK. In het onderzoek staat het precies vermeldt.

Wanneer de benoeming van de commissaris of bestuurder niet goed uitvalt, dan is dat als het ware een beetje weggegooid geld. Want als het dus niet goed gaat, moet men weer van voor af aan beginnen met dan toch maar een onderzoek. Het hangt in sommige gevallen ook wel van partijen af. Maar de OK zou er ook iets scherper op moeten toezien dat niet de situatie ontstaat dat men blijft praten over oplossingen. De oplossing komt er waarschijnlijk dan toch niet. De heer Willems geeft toe dat dit inderdaad wel eens minder goed gaat. De OK zou dat misschien wat beter moeten monitoren. Dat als ze iemand sturen dat ze dan vaker een rapportage vragen over hoe het gaat en als men dan na twee weken nog geen oplossing heeft bereikt, moet de OK aangeven dat ze moeten ophouden en een onderzoek bevelen. Dat zou volgens Willems inderdaad wat beter geregeld kunnen worden. Het probleem is echter dat de bezetting van de OK niet optimaal is.

De OK houdt rekening met afspraken in aandeelhoudersovereenkomsten. De heer Willems verwijst naar de zaak Logispring. Waar deze zaak op neer komt is de vraag of er wel of niet voorlopige voorzieningen worden getroffen en of er wel of niets iets aan de hand is, worden in het licht van wat in de aandeelhoudersovereenkomst is afgesproken beoordeeld. De beoordeling van ondernemingsbeleid, het beleid van de rechtspersoon, vindt plaats in het kader van de juridische structuur zoals die bestaat. Die bepaalt wat eventueel wel of niet toelaatbaar is. De hiërarchie tussen aandeelhoudersovereenkomst en statuten en de wet staat vast. Eerst komt de wet, dan de statuten en dan de aandeelhoudersovereenkomst. De normen zoals die uit de wet en statuten voortvloeien die binden de vennootschap en als men anders handelt dan heeft dat ook direct effect op het vennootschappelijk functioneren. De

aandeelhoudersovereenkomst heeft alleen maar obligatoire werking tussen de aandeelhouders. Als de aandeelhouders afspreken in de statuten dat een aandeelhouder niet mag vertegenwoordigen zonder voorafgaande toestemming van de andere aandeelhouder als het gaat om een bepaald transactie, dan kan vennootschapsrechtelijk deze transactie niet plaatsvinden. Als dat zelfde wordt afgesproken in een aandeelhoudersovereenkomst, maar op het niveau van de statuten en de wet, is de ene aandeelhouder vertegenwoordigingsbevoegd alleen dat is dat tegenover de andere aandeelhouder wanprestatie. Vennootschapsrechtelijk is deze transactie wel geldig. Wanneer de aandeelhouders zich niet houden aan de aandeelhoudersovereenkomst is er sprake van wanprestatie. Dat is een groot verschil met het wettelijk functioneren van de vennootschap. Als men iets wil regelen met een zekerheid dat het vennootschaprechtelijk effect heeft, dan moet men dat niet alleen in een aandeelhoudersovereenkomst regelen.

Weinig procedures halen het laatste stadium (oordeel over wanbeleid). Dhr. Willems heeft een schema gemaakt voor het verloop van de enquêteprocedure. Tevens verwijst dhr. Willems naar het empirisch onderzoek. Het thema over twee feitelijke instanties bij de enquêteprocedure is aan de orde bij het wetsvoorstel herziening enquêterecht. De minister heeft al laten weten daar niet voor te kiezen. Dhr. Willems geeft aan dat vrijwel ieder verstandig denkend mens tegen twee feitelijke instanties is.

Dhr. Willems hoeft geen verslag van het interview te ontvangen, maar wil graag een uitwerking van de scriptie ontvangen.

Bijlage B Uitwerking interview de heer Mr. L.M.P. van Zandvoort

Interview dhr. mr. L.M.P. van Zandvoort **Advocaat en mediator en directeur van Van Zandvoort Legal**

Op 26 november 2009 heeft een interview plaatsgevonden met dhr. van Zandvoort. Het interview met dhr. Van Zandvoort heeft bijgedragen aan het verduidelijken van de praktijk omtrent conflictbeslechting tussen aandeelhouders die tevens bestuurder zijn. Tevens is de werkwijze van Van Zandvoort Legal duidelijk geworden. De kennis en ervaring van dhr. van Zandvoort zijn een welkome aanvulling op het onderzoek.

Dhr. van Zandvoort geeft de werkwijze van Van Zandvoort Legal als volgt weer:

Zij gaan eerst contact zoeken met potentiële klanten. Door middel van pre-call weten ze welke desbetreffende persoon in de organisatie kan beslissen over de juridische zaken. Indien de onderneming openstaat voor de diensten van Van Zandvoort Legal, vertelt dhr. van Zandvoort eerst dat van Zandvoort Legal eerder en sneller betrokken wil worden bij de onderneming. Op deze manier kan getracht worden problemen te voorkomen. Dhr. van Zandvoort merkt dat als ze pas op het laatste moment worden ingeschakeld het onheil al is geschied. Dan werkt preventie niet meer. Hetgeen wat al is voorgevallen kunnen zij nu niet meer oplossen. De enige mogelijkheid is dan nog procederen. Bij procederen is dan vaak het probleem dat het lang kan duren, kostbaar is en dat het vaak alleen maar over standpunten gaat. De rechter kan eigenlijk maar een iemand gelijk geven. Terwijl je in een gerechtelijke procedure vaak twee verliezers hebt. Het verschil tussen procederen en mediation is dat je bij mediation puur naar de belangen kijkt en niet naar de standpunten. Als de mediator de belangen kan sturen en beide partijen de belangen van elkaar kan laten inzien, dan komen partijen vaak zelf met creatieve oplossingen. Hierdoor ontstaan uiteindelijk twee winnaars. Van Zandvoort Legal wil meer betrokken worden bij de onderneming. Op deze manier kunnen zij sneller inspelen op conflicten en hiermee procedures voorkomen. Van Zandvoort Legal maakt gebruik van diverse preventieve middelen namelijk: de quickscan, de audit en het Legal partner abonnement. Dhr. van Zandvoort geeft aan dat van de quickscan en audit weinig gebruik wordt gemaakt. Dhr. van Zandvoort vindt dit jammer. Een onderneming krijgt hierdoor beter inzicht in hun juridische risico's. Dhr. van Zandvoort merkt dat er bedrijven zijn die zolang het niet echt nodig is niet de noodzaak inzien van een dergelijke scan. Dhr. van Zandvoort zou eigenlijk willen dat wanneer een bedrijf een financiering krijgt van de bank, zij verplicht worden in het laten uitvoeren van een juridische scan. Met een juridische scan ziet van Zandvoort Legal vrij snel waar de pijnpunten zitten. Hierdoor kunnen zij heel snel schakelen om het probleem op te lossen. Het zijn namelijk vaak maar hele kleine problemen. Dhr. van Zandvoort heeft gemerkt dat het grootste risico is dat documenten (algemene voorwaarden, contracten met derden) niet meer up to date zijn. Sommige zijn dusdanig verouderd dat zij nu in strijd zijn met de huidige wetgeving. Van Zandvoort Legal heeft ongeveer 10 partnerabonnementen lopen. Dhr. van Zandvoort vindt dat dit perfect werkt. Zijn ervaring is dat het in het eerste jaar meer tijd kost dan dat het oplevert. Het is samen investeren. De cliënt moet tijd maken om te praten over de onderneming. Een partnerabonnement wordt afgesloten voor een jaar en daarna stilzwijgend wordt verlengd. Bedrijven die werken met de partnerabonnementen zien hier echt de meerwaarde van in. Zij kunnen direct advies inwinnen van een advocaat. Het is geen uurtje factuurtje. Dhr. van Zandvoort vraagt dan naar de diverse overeenkomsten in de onderneming, ook naar de aandeelhoudersovereenkomst. Dhr. van Zandvoort heeft tot nu toe geen een aandeelhoudersovereenkomst aangetroffen. Vaak zijn er alleen statuten en geen aandeelhoudersovereenkomst. Het is lastig om dat dan weer te veranderen. Het kan wel, maar ze willen nu geen afspraken maken over problemen die er helemaal niet zijn. Dhr. van

Zandvoort is van mening dat afspraken duidelijk moeten worden vastgelegd, hierdoor worden problemen in de toekomst voorkomen. Heel veel bedrijven die een BV oprichten hebben de statuten nog nooit gelezen. De verplichte statuten worden hun opgedrongen. Zij hebben hier in de meeste gevallen geen verstand van. De accountant en de notaris wikkelen alles af. De ondernemers hebben het vaak druk met de activiteiten van de onderneming en laten het daarbij na om duidelijke afspraken te maken over de samenwerking. 50/50 verhoudingen bestaan vaak uit vrienden of familie die willen gaan samenwerken en om diverse redenen kiezen voor de BV.

Dhr. Van Zandvoort is tevens mediator. Op het moment dat van Zandvoort Legal in het voortraject al aanwezig is, dan doet zij niet meer aan mediation. Mediation mag alleen als de mediator onafhankelijk is. Indien van Zandvoort Legal al betrokken is bij het conflict kan zij geen mediation meer toepassen. Wat zij vaak wel doen is mediatietechnieken toepassen. Als een cliënt bijvoorbeeld aangeeft dat het zo in elkaar zit, dan vraagt dhr. van Zandvoort of dat ook echt zo is, zit er niet iets meer achter. Op deze manier kun dhr. van Zandvoort achter de daadwerkelijk reden komen van het conflict. In de advocatenwet staat ook dat de advocaat de gerechtvaardigde belangen van de wederpartij in acht moet nemen. Veel advocaten doen dat niet, zij zijn meer een verlengstuk van hun cliënt. Dhr. van Zandvoort is van mening dat veel meer advocaten een mediation opleiding zouden moeten volgen. Hierdoor kun ze de discussietechnieken en gesprekstechnieken eigen maken. Advocaten zijn in eerste instantie slechte mediators. Dit komt omdat zij eigenlijk in de meeste gevallen een standpunt in nemen. Dhr. van Zandvoort heeft al veel mediations gedaan. Voornamelijk ook tussen vennoten die ruzie hebben. Door middel van communicatietechnieken probeert dhr. van Zandvoort partijen weer aan het communiceren te krijgen. Hij kijkt waar de pijnpunten liggen en probeert deze weg te nemen. Vervolgens kijkt hij wat de wederzijdse belangen zijn en benoemt hij deze belangen ook. De meeste mediations zijn geslaagd, maar als het probleem echt vast zit en er erge dingen zijn gebeurd dan heeft een mediation geen zin. Dan kan alleen een uitspraak van de rechter een oplossing bieden. Een mediationbeding opnemen in de statuten of aandeelhoudersovereenkomst heeft geen zin, als partijen niet bereid zijn tot mediation. Dhr. van Zandvoort merkt nu dat er weinig gebruik wordt gemaakt van mediation. De reden hiervoor is dat de ondernemers het zonde vinden van hun geld. Dhr. van Zandvoort vindt dat mediation meer zou moeten worden toegepast. Het problemen bij ondernemers is dat ze vaak haantjes gedrag vertonen. De ondernemer wil altijd gelijk hebben en ziet ook vaak alleen zijn eigen belangen. Het gaat vaak om macht. Mediation is dan lastig om toe te passen, ze willen dan vaak allebei niet toegeven.

Dhr. van Zandvoort heeft uit de praktijk geconstateerd dat aandeelhoudersovereenkomsten bij 50/50 verhoudingen bijna nooit worden gemaakt. Deze worden alleen in ingewikkelde aandeelverhoudingen opgesteld. Meestal wordt om fiscale redenen en ter voorkoming van persoonlijke aansprakelijkheid een BV opgericht. Afspraken tussen aandeelhouders worden bijna nooit vastgelegd. Meestal blijft het bij de standaardstatuten van de notaris, want dit is het goedkoopst. Dhr. van Zandvoort vindt dat de notaris de ondernemers op het vastleggen van goede afspraken moet wijzen. Het probleem is vaak dat als een aandeelhouder zijn aandelen wil overdragen en zij worden het niet eens over de prijs, dan moet zij de prijs van de aandelen laten vaststellen door deskundigen. In de statuten of aandeelhoudersovereenkomst kan worden bepaald middels welke weg dit moet gebeuren. Dit kan door middel van arbitrage, maar ook door afspraken te maken over bindend advies. Als hier een prijs uit voorkomt en een aandeelhouder is het hier niet mee eens, dan kan deze zijn aanbod weer intrekken. Dan is er nog een probleem, stel nou dat het aanbod van die aandelen gebaseerd is op een conflict, dan zit men in een vacuüm. Men zou in een aandeelhoudersovereenkomst moeten opnemen dat als men zijn aandelen wil overdragen en de prijs is vastgesteld, men verplicht is om de aandelen tegen deze prijs over te dragen. Indien de aandeelhouder zijn aandelen dan alsnog niet wil

overdragen, kan dit worden afgedwongen via de rechter. In de aandeelhoudersovereenkomst moet ook worden opgenomen hoe de aandelen moeten worden gewaardeerd.

Arbitrage zou volgens dhr. van Zandvoort ook een mogelijkheid zijn om conflicten tussen aandeelhouders die tevens bestuurder zijn op te lossen. De meerwaarde van arbitrage is volgens dhr. van Zandvoort dat het sneller gaat dan een gerechtelijke procedure. De kosten zijn, indien er drie arbiters worden benoemd, hetzelfde maar de procedure gaat sneller. Het voordeel van arbiters is dat er vaak deskundigen uit de branche zelf aanwezig zijn. Een rechter staat vaak boven partijen en bekijkt het juridisch. De OK heeft ook deskundigen, maar het probleem is dat er eerst wanbeleid moet worden aangetoond. Bij overdracht van aandelen hoeft er niet eens wanbeleid aan de orde te zijn. Arbitrage mag niet de overdracht van aandelen bevelen. Partijen kunnen dat wel afspreken. Als een van de partijen de aandelen wil overdragen dan moet er een prijs bepaald worden en als deze prijs vast staat, dan moet er ook daadwerkelijk geleverd worden. Nu is het zo dat als de prijs is vastgesteld en men is het er niet mee eens, dan kan het aanbod weer worden ingetrokken. Als er een geschil is en geen van beide aandeelhouders wil de aandelen overdragen, dan heeft men echt een probleem. Dit geschil is alleen nog niet altijd wanbeleid. Het is een juridisch kunstje om wanbeleid aan te geven bij de OK, anders vindt er geen onderzoek plaats;

De ervaring van dhr. van Zandvoort met de OK is dat het niet geschikt is voor kleine BV's. Het is te afstandelijk, ze houden weinig rekening met de belangen van een klein bedrijf. De wijze waarop ze acteren is precies hetzelfde als bij een groot bedrijf. Voornamelijk bij het benoemen van een deskundige. Ze zouden een deskundige moeten benoemen in de buurt van de onderneming. Dit doet de OK echter niet. Dhr. van Zandvoort heeft het idee dat ze een clubje van deskundigen hebben die erg beperkt is. De tarieven die de deskundigen vragen vindt dhr. van Zandvoort absurd. Dhr. van Zandvoort begrijpt wel dat er een commissaris wordt benoemd die tracht een minnelijke oplossing tot stand te brengen, maar partijen hebben dat vaak al geprobeerd. De OK moet het wanbeleid vaststellen. De OK moet een commissaris/bestuurder en/of onderzoeker benoemen die dicht bij de onderneming is gevestigd en niet zo duur is. Waarom moet dat een deskundige van een van de grote kantoren zijn. De OK moet hiervoor richtlijnen opstellen, hoe dat zij hiermee om moeten gaan. Het gaat vaak om een redelijk simpel probleem, deze wordt vaak door de OK moeilijker gemaakt.

In de aandeelhoudersovereenkomst moeten de ondernemers vastleggen hoe zij met conflicten omgaan. Zij kunnen een onafhankelijke persoon of personen vastleggen die beslissingen neemt in het geval van een conflict. Bij de overdracht van 1% van de aandelen moeten zij er wel zeker van zijn dat deze derde ook echt onafhankelijk is. De onafhankelijke derde dient bij een impasse wel altijd een partij te kiezen. Dhr. van Zandvoort is van mening dat de ondernemers een onafhankelijke derde, bijvoorbeeld een accountant, moet benoemen die ingevallen van een impasse de knoop doorhakt. Ondernemers moeten van te voren in de aandeelhoudersovereenkomst iemand aanwijzen die bindende beslissingen kan nemen ten aanzien van een conflict. Partijen moet dan in de aandeelhoudersovereenkomst uitsluiten dat er bij ontevredenheid over het advies alsnog naar de rechter wordt gegaan. Als men dit niet uitsluit, heeft men nog niets aan het bindend advies. Hierdoor weet men meteen waar hij aan toe is. Op enig moment moet er een bindend besluit tot stand komen. Het maakt niet uit of dat bij de rechtbank of in hoger beroep gebeurt, er moet op enig moment een besluit worden genomen. De ondernemers kunnen ook voor verschillende conflicten verschillende derden aanwijzen. Men kan dan bijvoorbeeld bij vermogensrechtelijk geschillen beslissen dat derde een account is of dat er meerdere accountants zijn. In de aandeelhoudersovereenkomst kunnen de ondernemers ook een bepaalde procedure vastleggen, waarop het bindend advies tot stand moet komen. De onafhankelijke derden dienen dan binnen een aantal weken een besluit te

nemen. Partijen moeten van de rechter worden afgehouden. Indien de aandeelhouder dan alsnog naar de rechter gaat, dan is de rechter niet ontvankelijk. Dhr. van Zandvoort zou bij zijn huidige cliënten een statutenwijziging voorstellen of alsnog een aandeelhoudersovereenkomst opstellen. Dhr. van Zandvoort geeft echter de voorkeur aan het vastleggen van afspraken in een aandeelhoudersovereenkomst. Men is wat vrijer in het vastleggen van afspraken in een aandeelhoudersovereenkomst dan in de statuten. Het probleem bij bindend advies is dat ze nooit zeker weten of deze derde helemaal onafhankelijk is. Bij de rechter weet men dat wel zeker.

Wetsvoorstel vereenvoudiging en flexibilisering BV-recht

Wijziging van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek in verband met de aanpassing van de regeling voor besloten vennootschappen met beperkte aansprakelijkheid (Wet vereenvoudiging en flexibilisering bv-recht)

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:

Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenselijk is de regeling voor besloten vennootschappen met beperkte aansprakelijkheid eenvoudiger en flexibeler te maken teneinde deze beter te laten aansluiten bij de wensen in de praktijk en verbeteringen aan te brengen in de geschillenregeling;

Zo is het, dat Wij, de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

ARTIKEL I

Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek wordt als volgt gewijzigd:

Titel 1

A

Artikel 24d komt te luiden:

Artikel 24d

Bij de vaststelling in hoeverre de leden of aandeelhouders stemmen, aanwezig of vertegenwoordigd zijn, of in hoeverre het aandelenkapitaal verschaft wordt of vertegenwoordigd is, wordt geen rekening gehouden met lidmaatschappen of aandelen waarvan de wet of de statuten bepalen dat daarvoor geen stem kan worden uitgebracht.

Afdeling 2 van Titel 3

B

Aan artikel 63a wordt een zin toegevoegd, luidende:

In afwijking van artikel 24d wordt bij de toepassing van onderdeel a ten aanzien van een besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid tevens rekening gehouden met aandelen waarvan de statuten bepalen dat daarvoor geen stem kan worden uitgebracht.

Afdeling 6 van Titel 4

C

Aan artikel 152 wordt een zin toegevoegd, luidende:

In afwijking van artikel 24d wordt bij de toepassing van onderdeel a ten aanzien van een besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid tevens rekening gehouden met aandelen waarvan de statuten bepalen dat daarvoor geen stem kan worden uitgebracht.

Afdeling 1 van Titel 5

D

Artikel 175, eerste lid, komt te luiden:

1. De besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid is een rechtspersoon met een in overdraagbare aandelen verdeeld kapitaal. De aandelen zijn op naam gesteld.

Een aandeelhouder is niet persoonlijk aansprakelijk voor hetgeen in naam van de vennootschap wordt verricht en is niet gehouden boven het bedrag dat op zijn aandelen behoort te worden gestort in de verliezen van de vennootschap bij te dragen. Ten minste één aandeel met stemrecht wordt gehouden door een ander dan de vennootschap of een van haar dochtermaatschappijen.

E

Artikel 178 komt te luiden:

Artikel 178

1. De statuten vermelden het nominale bedrag van de aandelen. Zijn er aandelen van verschillende soort, dan vermelden de statuten het nominale bedrag van elke soort. Indien de statuten bepalen dat er een maatschappelijk kapitaal is, dan wordt het bedrag daarvan vermeld. De akte van oprichting vermeldt het bedrag van het geplaatste kapitaal en het gestorte deel daarvan. Zijn er aandelen van verschillende soort, dan worden de bedragen van het geplaatste en het gestorte kapitaal uitgesplitst per soort. De akte vermeldt voorts van ieder die bij de oprichting aandelen neemt de in artikel 196 lid 2 onder *b* en *c* bedoelde gegevens met het aantal en de soort van de door hem genomen aandelen en het daarop gestorte bedrag.
2. Het bedrag van het maatschappelijke en het geplaatste kapitaal en het gestorte deel daarvan, alsmede het nominale bedrag van de aandelen kunnen luiden in ander geld dan euro. Een besloten vennootschap die is ontstaan voor 1 januari 2002 kan het bedrag van het maatschappelijke kapitaal en het nominale bedrag van de aandelen in gulden vermelden tot ten hoogste twee cijfers achter de komma.

F

Artikel 180 komt te luiden:

Artikel 180

1. De bestuurders zijn verplicht de vennootschap te doen inschrijven in het handelsregister en een authentiek afschrift van de akte van oprichting en van de daaraan ingevolge artikel 204 gehechte stukken neer te leggen ten kantore van het handelsregister.
2. De bestuurders zijn naast de vennootschap hoofdelijk aansprakelijk voor elke tijdens hun bestuur verrichte rechtshandeling waardoor de vennootschap wordt verbonden in het tijdvak voordat de opgave ter eerste inschrijving in het handelsregister, vergezeld van de neer te leggen afschriften, is geschied.

G

Artikel 181, tweede lid, wordt als volgt gewijzigd:

1. De eerste zin vervalt.

2. De eerste zin (nieuw) komt te luiden:

Na een besluit tot omzetting kan iedere aandeelhouder die niet met het besluit heeft ingestemd, de vennootschap schadeloosstelling vragen voor het verlies van zijn aandelen, tenzij de vennootschap zich omzet in een naamloze vennootschap.

H

Artikel 182 komt te luiden:

Artikel 182

1. De vennootschap legt het besluit tot omzetting in een vereniging, coöperatie of onderlinge waarborgmaatschappij neer ten kantore van het handelsregister en kondigt de nederlegging aan in een landelijk verspreid dagblad.
2. De vennootschap moet, op straffe van gegrondverklaring van een verzet als bedoeld in lid 3, voor iedere schuldeiser die dit verlangt zekerheid stellen of hem een andere waarborg geven voor de voldoening van zijn vordering. Dit geldt niet, indien de schuldeiser voldoende waarborgen heeft of de vermogenstoestand van de vennootschap voldoende zekerheid biedt dat de vordering zal worden voldaan.
3. Binnen twee maanden na de in lid 1 vermelde aankondiging kan iedere schuldeiser door een verzoekschrift aan de rechtbank tegen een besluit tot omzetting als bedoeld in lid 1 in verzet komen met vermelding van de waarborg die wordt verlangd.
4. Voordat de rechter beslist, kan hij de vennootschap in de gelegenheid stellen binnen een door hem gestelde termijn een door hem omschreven waarborg te geven. Op een ingesteld rechtsmiddel kan hij, indien de omzetting al heeft plaatsgevonden, het stellen van een waarborg bevelen en daaraan een dwangsom verbinden.
5. Een besluit tot omzetting als bedoeld in lid 1 wordt niet van kracht zolang verzet kan worden gedaan. Indien tijdig verzet is gedaan, wordt het besluit eerst van kracht, zodra het verzet is ingetrokken of de opheffing van het verzet uitvoerbaar is. De akte, bedoeld in artikel 18 lid 2 onder c kan niet eerder worden verleden.

I

Artikel 183 wordt als volgt gewijzigd:

1. Het eerste lid komt te luiden:

1. Wanneer een naamloze vennootschap zich krachtens artikel 18 omzet in een besloten vennootschap, wordt aan de akte van omzetting een verklaring gehecht van Onze Minister van Justitie, waarop artikel 125 van toepassing is, dat hem van bezwaren tegen de omzetting en statutenwijziging niet is gebleken.

2. In het tweede lid vervalt onderdeel b onder verlettering van de onderdelen c en d tot b en c.

J

Artikel 185 wordt als volgt gewijzigd:

1. Het tweede lid vervalt.
2. Het derde lid wordt vernummerd tot tweede lid.

K

Artikel 189a komt te luiden:

Artikel 189a

Voor de toepassing van de artikelen 192, 195a, 195b, 206, 210 lid 6, 216 lid 1, 227 lid 2, 239 en 244 wordt onder orgaan van de vennootschap verstaan de algemene vergadering, de vergadering van houders van aandelen van een bepaalde soort of aanduiding, het bestuur, de raad van commissarissen en de gemeenschappelijke vergadering van het bestuur en de raad van commissarissen.

Afdeling 2 van Titel 5

L

Artikel 190 komt te luiden:

Artikel 190

Rechten die stemrecht noch aanspraak op uitkering van winst of reserves omvatten, worden niet als aandeel aangemerkt.

M

Artikel 191, eerste lid, komt te luiden:

1. Bij het nemen van het aandeel moet daarop het nominale bedrag worden gestort. Bedongen kan worden dat het nominale bedrag of een deel daarvan eerst behoeft te worden gestort na verloop van een bepaalde tijd of nadat de vennootschap het zal hebben opgevraagd.

N

Artikel 191a wordt als volgt gewijzigd:

1. Het tweede lid komt te luiden:

2. Voor of bij de oprichting kan storting in ander geld dan dat waarin het nominale bedrag van de aandelen luidt slechts geschieden, indien de akte van oprichting vermeldt dat storting in ander geld is toegestaan. Na de oprichting kan dit slechts geschieden met toestemming van de vennootschap, tenzij de statuten anders bepalen.

2. De eerste zin van het derde lid komt te luiden:

Met storting in ander geld dan dat waarin de nominale waarde luidt wordt aan de stortingsplicht voldaan voor het bedrag waartegen het gestorte bedrag vrijelijk kan worden gewisseld in het geld waarin de nominale waarde luidt.

O

Artikel 192 komt te luiden:

Artikel 192

1. De statuten kunnen met betrekking tot alle aandelen of aandelen van een bepaalde soort of aanduiding bepalen dat verplichtingen van verbintenisrechtelijke aard, jegens de vennootschap of derden of tussen aandeelhouders, aan het aandeelhouderschap zijn verbonden. Behoudens de storting tot het nominale bedrag van het aandeel kan niet tegen de wil van een aandeelhouder, zelfs niet onder voorwaarde of tijdsbepaling, een verplichting van verbintenisrechtelijke aard aan zijn aandeelhouderschap worden verbonden. Op een verplichting van verbintenisrechtelijke aard jegens derden zijn de artikelen 253 tot en met 256 van Boek 6 van overeenkomstige toepassing.

2. De statuten kunnen bepalen dat de inwerkingtreding van een verplichting als bedoeld in lid 1 afhankelijk is van een besluit van een daartoe in de statuten aangewezen orgaan van de vennootschap. De statuten kunnen voorts bepalen dat een daartoe in de statuten aangewezen orgaan van de vennootschap ontheffing kan verlenen van een zodanige verplichting.

3. De statuten kunnen bepalen dat zolang een aandeelhouder een verplichting als bedoeld in lid 1 niet nakomt, het stemrecht, het recht op uitkeringen en het vergaderrecht is opgeschort.

4. De in lid 3 bedoelde opschorting van rechten vervalt indien geen van de aandeelhouders nog het stemrecht kan uitoefenen.

5. Indien een aandeelhouder, die niet gebonden is aan een statutaire verplichting, zijn

aandelen wil vervreemden, maar overdracht van de aandelen in verband met de gebondenheid van een verkrijger aan die verplichting onmogelijk of uiterst bezwaarlijk is, kan hij de vennootschap verzoeken om gegadigden aan te wijzen aan wie hij al zijn aandelen zal kunnen overdragen volgens een regeling in de statuten. Indien de vennootschap niet binnen drie maanden na het verzoek gegadigden heeft aangewezen, kan de aandeelhouder zijn aandelen aan een ander overdragen en is de verkrijger van de aandelen niet gebonden aan de statutaire verplichting.

6. De statutaire regeling dient zodanig te zijn dat de aandeelhouder die zijn aandelen overeenkomstig lid 5 overdraagt aan door de vennootschap aangewezen gegadigden, indien hij dit verlangt, een prijs ontvangt, gelijk aan de waarde van zijn aandelen, vastgesteld door een of meer onafhankelijke deskundigen. De statuten kunnen voorzien in een van de vorige zin afwijkende prijsbepalingsregeling. Een dergelijke afwijkende regeling kan aan een aandeelhouder niet tegen zijn wil worden opgelegd.

P

Artikel 193 komt te luiden:

De vereffenaar van een vennootschap en, in geval van faillissement, de curator, zijn bevoegd tot uitschrijving en inning van alle nog niet gedane stortingen op de aandelen. Deze bevoegdheid geldt onverschillig hetgeen bij de statuten daaromtrent is bepaald of op grond van artikel 191 lid 1 is bedongen, met dien verstande dat indien bedongen is dat een storting plaatsvindt op een tijdstip na de dag van de faillietverklaring, volstaan kan worden met voldoening van de contante waarde daarvan op de dag van de faillietverklaring.

Q

Artikel 194 wordt als volgt gewijzigd:

1. Het eerste lid komt te luiden:

1. Het bestuur van de vennootschap houdt een register waarin de namen en adressen van alle aandeelhouders zijn opgenomen, met vermelding van de datum waarop zij de aandelen hebben verkregen, de datum van de erkenning of betekening, alsmede van het op ieder aandeel gestorte bedrag. Indien aan aandelen ingevolge een statutaire regeling op grond van artikel 228 lid 5 geen stemrecht toekomt, worden de aandelen als stemrechtloos vermeld. In het register worden opgenomen de namen en adressen van hen die een recht van vruchtgebruik of pandrecht op aandelen hebben, met vermelding van de datum waarop zij het recht hebben verkregen, de datum van erkenning of betekening, alsmede met vermelding welke aan de aandelen verbonden rechten hun toekomen. In het register worden opgenomen de namen en adressen van de houders van certificaten van aandelen waaraan vergaderrecht is verbonden, met vermelding van de datum waarop zij het certificaat hebben verkregen en de datum van erkenning of betekening. Indien aan een certificaat van een aandeel vergaderrecht is verbonden, wordt dat vermeld.

2. Onder vernummering van het derde en het vierde lid tot respectievelijk het vierde en het vijfde lid wordt een lid ingevoegd, luidende:

3. Aandeelhouders en anderen van wie gegevens ingevolge lid 1 in het register moeten worden opgenomen, verschaffen aan het bestuur tijdig de nodige gegevens.

3. De eerste zin van het vierde lid (nieuw) komt te luiden:

Het bestuur verstrekt desgevraagd aan een aandeelhouder, een vruchtgebruiker, een pandhouder en een houder van een certificaat van een aandeel waaraan bij de statuten vergaderrecht is verbonden om niet een uittreksel uit het register met betrekking tot zijn

recht op een aandeel of certificaat van een aandeel.

R

Artikel 195 komt te luiden:

Artikel 195

1. Tenzij de statuten anders bepalen is voor een geldige overdracht van aandelen vereist dat de aandeelhouder die een of meer aandelen wil vervreemden, deze eerst aanbiedt aan zijn mede-aandeelhouders naar evenredigheid van het aantal aandelen dat ten tijde van de aanbieding door ieder van hen wordt gehouden. De aandeelhouder ontvangt, indien hij dit verlangt, van de mede-aandeelhouders een prijs, gelijk aan de waarde van zijn aandeel of aandelen, vastgesteld door een of meer onafhankelijke deskundigen. Indien vaststaat dat niet al de aandelen waarop het aanbod betrekking heeft tegen contante betaling worden gekocht, zal de aanbieder de aandelen binnen drie maanden na die vaststelling vrijelijk mogen overdragen.
2. De overdracht kr aachtens legaat geldt voor de toepassing van lid 1 als een overdracht door de erflater.
3. De overdraagbaarheid van aandelen kan bij de statuten voor een bepaalde termijn worden uitgesloten. Een overdracht in strijd met een statutaire uitsluiting is ongeldig. Een tot uitsluiting van de overdraagbaarheid strekkend besluit tot statutenwijziging wordt genomen met algemene stemmen in een vergadering waarin het gehele geplaatste kapitaal vertegenwoordigd is.
4. De overdraagbaarheid van aandelen kan bij de statuten ook op andere wijze dan overeenkomstig lid 1 of lid 3 worden beperkt. Een overdracht in strijd met een statutaire beperking is ongeldig. Een dergelijke statutaire regeling dient zodanig te zijn dat een aandeelhouder die zijn aandelen wil overdragen, indien hij dit verlangt, een prijs ontvangt, gelijk aan de waarde van zijn aandeel of aandelen, vastgesteld door een of meer onafhankelijke deskundigen. De statuten kunnen voorzien in een van de vorige zin afwijkende prijsbepalingsregeling. Een dergelijke afwijkende regeling kan aan een aandeelhouder niet tegen zijn wil worden opgelegd.
5. Bepalingen in de statuten omtrent de overdraagbaarheid van aandelen vinden geen toepassing, indien de overdracht door die bepalingen onmogelijk of uiterst bezwaarlijk wordt gemaakt, tenzij de onmogelijkheid het gevolg is van een statutaire uitsluiting als bedoeld in lid 3 of een statutaire prijsbepalingsregeling als bedoeld in lid 4. Hetzelfde geldt voor toedeling van aandelen uit een gemeenschap.
6. Indien de aandeelhouder krachtens de wet tot overdracht van zijn aandeel aan een eerdere houder verplicht is, vindt lid 1, alsmede bepalingen in de statuten omtrent overdraagbaarheid, geen toepassing.
7. Ingeval van executoriaal beslag, faillissement, een schuldsaneringsregeling natuurlijke personen, afgifte van een legaat, toedeling uit een gemeenschap of een pandrecht kan de rechter lid 1, alsmede bepalingen in de statuten omtrent overdraagbaarheid, geheel of gedeeltelijk buiten toepassing verklaren. Het verzoek daartoe kan worden gedaan door onderscheidenlijk de executant, de curator, de bewindvoerder, een belanghebbende bij de afgifte van het legaat of de toedeling of de pandhouder. De rechter wijst het verzoek, zonodig in afwijking van artikel 474g, vierde lid, van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering, slechts toe indien de belangen van de verzoeker dat bepaaldelijk vorderen en de belangen van anderen daardoor niet onevenredig worden geschaad. De rechter kan bepalen dat de vennootschap aan de executant of de curator inzage moet geven in het register, bedoeld in artikel 194.

S

Artikel 195a komt te luiden:

Artikel 195a

1. De statuten kunnen bepalen dat in gevallen, in de statuten omschreven, de

aandeelhouder gehouden is zijn aandelen of een deel daarvan aan te bieden en over te dragen. De statuten kunnen bepalen dat een orgaan van de vennootschap ontheffing van de verplichting tot aanbidding en overdracht kan verlenen. De regeling dient zodanig te zijn dat de aandeelhouder die dit verlangt een prijs ontvangt, gelijk aan de waarde van zijn aandeel of aandelen, vastgesteld door een of meer onafhankelijke deskundigen. De statuten kunnen voorzien in een van de vorige zin afwijkende prijsbepalingsregeling. Een dergelijke afwijkende regeling kan aan een aandeelhouder niet tegen zijn wil worden opgelegd.

2. De statuten kunnen bepalen dat zolang de aandeelhouder zijn verplichting tot aanbidding en overdracht niet nakomt, het aan de aandelen verbonden stemrecht, recht op uitkeringen en vergaderrecht is opgeschort.

3. De statuten kunnen bepalen dat indien een aandeelhouder niet binnen een bepaalde redelijke termijn zijn statutaire verplichtingen tot aanbidding en overdracht is nagekomen, de vennootschap onherroepelijk gevolmachtigd is de aandelen aan te bieden en over te dragen. Wanneer er geen gegadigden zijn aan wie de aandeelhouder zijn ingevolge lid 1 aangeboden aandelen zal kunnen overdragen, ontbreekt de volmacht en is de aandeelhouder onherroepelijk van het bepaalde in lid 1 en lid 2 ontheven.

4. Op een verplichting tot aanbidding en overdracht als bedoeld in dit artikel is artikel 192 niet van toepassing.

T

Artikel 195b komt te luiden:

Artikel 195b

1. De statuten kunnen bepalen dat van de aandeelhouder die niet of niet langer aan in de statuten gestelde eisen aan het aandeelhouderschap voldoet het stemrecht, het vergaderrecht en het recht op uitkeringen is opgeschort. De statuten kunnen bepalen dat een orgaan van de vennootschap ontheffing van de gestelde eisen kan verlenen.

2. De in lid 1 bedoelde opschorting van rechten vervalt zodra geen van de aandeelhouders nog het stemrecht kan uitoefenen.

3. Indien de aandeelhouder op grond van lid 1 een of meer van de daar genoemde rechten niet kan uitoefenen en de aandeelhouder niet gehouden is zijn aandelen aan te bieden en over te dragen, is hij onherroepelijk van de in de statuten gestelde eisen ontheven en eindigt de opschorting van de in lid 1 genoemde rechten wanneer de vennootschap niet binnen drie maanden na een verzoek daartoe van de aandeelhouder gegadigden heeft aangewezen aan wie hij al zijn aandelen zal kunnen overdragen volgens een regeling in de statuten. Indien de aandeelhouder gehouden is zijn aandelen aan te bieden en over te dragen en er geen gegadigden zijn aan wie hij zijn aandelen overeenkomstig artikel 195a zal kunnen overdragen, is hij onherroepelijk van de in de statuten gestelde eisen ontheven.

4. Een aandeelhouder die zijn aandelen wil vervreemden maar dat voornemen niet ten uitvoer kan leggen in verband met een statutaire eis aan het aandeelhouderschap die de overdracht onmogelijk of uiterst bezwaarlijk maakt, kan de vennootschap verzoeken om gegadigden aan te wijzen aan wie hij al zijn aandelen zal kunnen overdragen volgens een regeling in de statuten. Indien de vennootschap niet binnen drie maanden na het verzoek gegadigden heeft aangewezen, kan de aandeelhouder zijn aandelen aan een ander overdragen en is de verkrijger van de aandelen niet gebonden aan de statutaire eis aan het aandeelhouderschap.

5. De statutaire regeling dient zodanig te zijn dat de aandeelhouder die zijn aandelen overeenkomstig lid 3 of lid 4 overdraagt aan door de vennootschap aangewezen gegadigden, indien hij dit verlangt, een prijs ontvangt, gelijk aan de waarde van zijn aandelen, vastgesteld door een of meer onafhankelijke deskundigen. De statuten kunnen voorzien in een van de vorige zin afwijkende prijsbepalingsregeling. Een dergelijke afwijkende regeling kan aan een aandeelhouder niet tegen zijn wil worden opgelegd.

U

Na artikel 196b wordt een artikel toegevoegd, luidende:

Artikel 196c

De artikelen 196a en 196b zijn van overeenkomstige toepassing met betrekking tot de levering van een certificaat van een aandeel waaraan vergaderrecht is verbonden, met dien verstande dat de in artikel 196b bedoelde overlegging of betekening geschiedt van een afschrift van de akte van levering.

V

Artikel 197 wordt als volgt gewijzigd:

1. Het derde lid komt te luiden:

3. In afwijking van het voorgaande lid komt het stemrecht toe aan de vruchtgebruiker, indien dit bij de vestiging van het vruchtgebruik is bepaald of nadien schriftelijk tussen de aandeelhouder en de vruchtgebruiker is overeengekomen en de vruchtgebruiker een persoon is aan wie de aandelen vrijelijk kunnen worden overgedragen. Indien de vruchtgebruiker een persoon is aan wie de aandelen niet vrijelijk kunnen worden overgedragen, komt hem het stemrecht uitsluitend toe, indien dit bij de vestiging van het vruchtgebruik is bepaald of nadien schriftelijk tussen de aandeelhouder en de vruchtgebruiker is overeengekomen, mits zowel deze bepaling als – bij overdracht van het vruchtgebruik – de overgang van het stemrecht is goedgekeurd door een daartoe in de statuten aangewezen orgaan, dan wel – bij ontbreken van zodanige aanwijzing – door de algemene vergadering. Van het bepaalde in de vorige zin kan in de statuten worden afgeweken. Bij een vruchtgebruik als bedoeld in de artikelen 19 en 21 van Boek 4 komt het stemrecht eveneens aan de vruchtgebruiker toe, tenzij bij de vestiging van het vruchtgebruik door partijen of door de kantonrechter op de voet van artikel 23 lid 4 van Boek 4 anders wordt bepaald. Op de in de eerste en tweede zin bedoelde schriftelijke overeenkomst zijn artikel 196a en artikel 196b van overeenkomstige toepassing.

2. Het vierde lid vervalt onder vernummering van het vijfde lid tot het vierde lid.

W

Het derde, vierde en vijfde lid van artikel 198 komen te luiden:

3. In afwijking van het voorgaande lid komt het stemrecht toe aan de pandhouder, indien dit, al dan niet onder opschortende voorwaarde, bij de vestiging van het pandrecht is bepaald of nadien schriftelijk tussen de aandeelhouder en de pandhouder is overeengekomen en de pandhouder een persoon is, aan wie de aandelen vrijelijk kunnen worden overgedragen. Indien de pandhouder een persoon is aan wie de aandelen niet vrijelijk kunnen worden overgedragen, komt hem het stemrecht uitsluitend toe, indien dit, al dan niet onder opschortende voorwaarde, bij de vestiging van het pandrecht is bepaald of nadien schriftelijk tussen de aandeelhouder en de pandhouder is overeengekomen, mits zowel deze bepaling als – indien een ander in de rechten van de pandhouder treedt – de overgang van het stemrecht is goedgekeurd door een daartoe in de statuten aangewezen orgaan, dan wel – bij ontbreken van zodanige aanwijzing – door de algemene vergadering. Van het bepaalde in de voorgaande twee zinnen kan in de statuten worden afgeweken. Op de in de eerste en tweede zin bedoelde schriftelijke overeenkomst zijn artikel 196a en artikel 196b van overeenkomstige toepassing.

4. Bij de vestiging van het pandrecht kan worden bepaald dat artikel 196a lid 2 buiten toepassing blijft. Alsdan zijn de leden 3 en 4 van artikel 239 lid 3 van Boek 3 van

overeenkomstige toepassing, waarbij erkenning door of betekening aan de vennootschap in de plaats treedt van de in die bepaling bedoelde mededeling.

5. Een statutaire regeling ten aanzien van de vervreemding en de overdracht van aandelen is van toepassing op de vervreemding en overdracht van de aandelen door de pandhouder of de verblijving van de aandelen aan de pandhouder, met dien verstande dat de pandhouder alle ten aanzien van vervreemding en overdracht aan de aandeelhouder toekomende rechten uitoefent en diens verplichtingen ter zake nakomt.

Afdeling 3 van Titel 5

X

De eerste zin van artikel 203, vierde lid, komt te luiden:

De oprichters kunnen de vennootschap in de akte van oprichting slechts verbinden door het uitgeven van aandelen, het aanvaarden van storting daarop, het aanstellen van bestuurders, het benoemen van commissarissen, het verrichten van rechtshandelingen als bedoeld in artikel 204 lid 1 en het betalen van kosten die met de oprichting verband houden.

Y

Artikel 203a vervalt.

Z

Artikel 204a wordt als volgt gewijzigd:

1. In de derde zin van het eerste lid wordt «vijf» vervangen door: zes.

2. De laatste zin van het eerste lid komt te luiden:

De vennootschap legt deze te haren kantore ter inzage van de houders van haar aandelen en anderen aan wie vergaderrecht toekomt.

3. Het tweede lid komt te luiden:

2. Indien voor de inbreng bekend is dat de waarde na de in lid 1, derde zin, bedoelde dag aanzienlijk is gedaald, is een tweede beschrijving vereist.

4. In de eerste zin van het derde lid worden de woorden «De beschrijving en accountantsverklaring zijn niet vereist» vervangen door: De beschrijving is niet vereist.

AA

Artikel 204b wordt als volgt gewijzigd:

1. Het eerste lid komt te luiden:

1. Indien na de oprichting inbreng op aandelen anders dan in geld wordt overeengekomen, maakt de vennootschap overeenkomstig artikel 204a lid 1 een beschrijving op van hetgeen wordt ingebracht. De beschrijving heeft betrekking op de toestand op een dag die niet eerder dan zes maanden ligt voor de dag waarop de aandelen worden genomen dan wel waartegen een bijstorting is uitgeschreven of waarop zij is overeengekomen. De bestuurders ondertekenen de beschrijving; ontbreekt de handtekening van een of meer hunner, dan wordt daarvan onder opgave van reden

melding gemaakt. De vennootschap legt de beschrijving te haren kantore ter inzage van de houders van haar aandelen en anderen aan wie vergaderrecht toekomt.

2. In het derde lid vervallen de woorden «en de accountantsverklaring».

3. Het vierde lid vervalt onder vernummering van het vijfde lid tot het vierde lid.

BB

Artikel 204c vervalt.

CC

Artikel 206a wordt als volgt gewijzigd:

1. Het tweede lid komt te luiden:

2. Voor zover de statuten niet anders bepalen, hebben houders van aandelen

- a. die niet boven een bepaald percentage van het nominale bedrag of slechts in beperkte mate daarboven delen in de winst, of
- b. die niet boven het nominale bedrag of slechts in beperkte mate daarboven delen in een overschot na vereffening, of
- c. waaraan ingevolge een statutaire regeling op grond van artikel 228 lid 5 geen stemrecht is verbonden,

geen voorkeursrecht op uit te geven aandelen.

2. Het derde lid komt te luiden:

3. Voor zover de statuten niet anders bepalen, hebben de aandeelhouders geen voorkeursrecht op uit te geven aandelen in een van de in lid 2 onder a, b en c omschreven soorten.

3. De eerste zin van het zesde lid komt te luiden:

Voor zover de statuten niet anders bepalen, hebben de aandeelhouders een voorkeursrecht bij het verlenen van rechten tot het nemen van andere aandelen dan de in lid 2 onder a, b en c omschreven soorten; de vorige leden zijn van overeenkomstige toepassing.

DD

Artikel 207 komt te luiden:

Artikel 207

1. Het bestuur beslist over de verkrijging van aandelen in het kapitaal van de vennootschap.

2. De vennootschap mag, behalve om niet, geen eigen aandelen verkrijgen ten laste van de reserves die krachtens de wet of de statuten moeten worden aangehouden of indien het bestuur weet of redelijkerwijs behoort te voorzien dat de vennootschap na de verkrijging niet zal kunnen blijven voortgaan met het betalen van haar opeisbare schulden.

3. Indien de vennootschap na een verkrijging anders dan om niet niet kan voortgaan met het betalen van haar opeisbare schulden, zijn de bestuurders die dat ten tijde van de verkrijging wisten of redelijkerwijs behoorden te voorzien, jegens de vennootschap hoofdelijk verbonden tot vergoeding van de verkrijgingsprijs met de wettelijke rente vanaf de verkrijging. Niet verbonden is de bestuurder die bewijst dat het niet aan hem te wijten

is dat de vennootschap de aandelen heeft verkregen en dat hij niet nalatig is geweest in het treffen van maatregelen om de gevolgen daarvan af te wenden. Artikel 216 lid 4 is van overeenkomstige toepassing. Indien de vennootschap binnen een jaar na een verkrijging in staat van faillissement wordt verklaard, is de vervreemder van de aandelen die wist of redelijkerwijs behoorde te voorzien dat de vennootschap na de verkrijging niet zou kunnen blijven voortgaan met het betalen van haar opeisbare schulden jegens de vennootschap gehouden tot terugbetaling van de verkrijgingsprijs met de wettelijke rente vanaf de verkrijging. Indien de bestuurders de vordering uit hoofde van de eerste zin hebben voldaan, geschiedt de in de vorige zin bedoelde terugbetaling aan de bestuurders, naar evenredigheid van het gedeelte dat door ieder der bestuurders is voldaan. De bestuurders en de vervreemder zijn niet bevoegd tot verrekening van hun schuld uit hoofde van dit artikel.

4. De statuten kunnen de verkrijging door de vennootschap van eigen aandelen uitsluiten of beperken.

5. De vorige leden gelden niet voor aandelen die de vennootschap onder algemene titel verkrijgt.

6. Onder het begrip aandelen in dit artikel zijn certificaten daarvan begrepen.

EE

Artikel 207a komt te luiden:

1. Verrijking van aandelen ten laste van de in artikel 207 lid 2 bedoelde reserves of in strijd met een uitsluiting of beperking als bedoeld in artikel 207 lid 4 is nietig. De bestuurders zijn hoofdelijk aansprakelijk jegens de vervreemder te goeder trouw die door de nietigheid schade lijdt.

2. Indien de vennootschap eigen aandelen onder algemene titel heeft verkregen en deze verkrijging tot gevolg zou hebben dat de vennootschap, samen met haar dochtermaatschappijen alle aandelen in haar kapitaal houdt, gaat het laagst genummerde aandeel met stemrecht op het tijdstip van de verkrijging van rechtswege over op de gezamenlijke bestuurders. Ontbreekt een nummering, dan wordt een aandeel met stemrecht door loting aangewezen. Iedere bestuurder is hoofdelijk verbonden voor de vergoeding aan de vennootschap van de waarde van het aandeel ten tijde van de verkrijging met de wettelijke rente van dat tijdstip af.

3. Onder het begrip aandelen in dit artikel zijn certificaten daarvan begrepen.

FF

Artikel 207c vervalt.

GG

Artikel 207d komt te luiden:

1. Een dochtermaatschappij mag voor eigen rekening geen aandelen nemen of doen nemen in het kapitaal van de vennootschap. Zulke aandelen mogen dochtermaatschappijen voor eigen rekening onder bijzondere titel slechts verkrijgen of doen verkrijgen, indien het bestuur van de vennootschap heeft ingestemd met de verkrijging. Een verkrijging onder bijzondere titel in strijd met de vorige zin is nietig. Op het besluit tot instemming is artikel 207 lid 2 van overeenkomstige toepassing. Artikel 207 lid 3 is van overeenkomstige toepassing met dien verstande dat de hoofdelijke verbondenheid van de bestuurders geldt jegens de dochtermaatschappij.

2. Indien een rechtspersoon, nadat hij dochtermaatschappij is geworden of nadat hij als dochtermaatschappij aandelen in het kapitaal van de vennootschap onder algemene titel heeft verkregen, samen met de vennootschap en haar andere dochtermaatschappijen alle aandelen in het kapitaal van de vennootschap voor eigen rekening houdt of doet houden, gaat één aandeel met stemrecht op het tijdstip waarop hij dochtermaatschappij

is geworden of op het tijdstip waarop de aandelen zijn verkregen van rechtswege over op de gezamenlijke bestuurders van de vennootschap. Iedere bestuurder is hoofdelijk verbonden voor de vergoeding aan de dochtermaatschappij van de waarde van het aandeel of de aandelen op het tijdstip waarop de dochtermaatschappij is geworden of op het tijdstip waarop het aandeel of de aandelen zijn verkregen met de wettelijke rente van dat tijdstip af.

3. Onder het begrip aandelen in dit artikel zijn certificaten daarvan begrepen.

HH

Artikel 208 wordt als volgt gewijzigd:

1. In de eerste zin van het eerste lid vervallen de woorden «van aandeelhouders».

2. De derde zin van het eerste lid komt te luiden:

Een besluit als bedoeld in de eerste zin mag niet leiden tot terugbetalingen ten laste van de reserves die krachten de wet of de statuten moeten worden aangehouden.

3. Het tweede lid komt te luiden:

2. Een besluit tot intrekking kan slechts betreffen aandelen die de vennootschap zelf houdt of waarvan zij de certificaten houdt, dan wel alle aandelen van een soort waarvan voor de uitgifte in de statuten is bepaald dat zij kunnen worden ingetrokken met terugbetaling, of wel de uitgelote aandelen van een soort waarvan voor de uitgifte in de statuten is bepaald dat zij kunnen worden uitgeloot met terugbetaling. In andere gevallen kan slechts tot intrekking worden besloten met instemming van alle houders van aandelen van de desbetreffende soort.

4. De eerste zin van het derde lid komt te luiden:

Vermindering van het nominale bedrag van aandelen zonder terugbetaling en zonder ontheffing van de verplichting tot storting moet naar evenredigheid op alle aandelen van een zelfde soort geschieden.

5. De tweede zin van het vierde lid komt te luiden:

Zulk een terugbetaling of ontheffing moet naar evenredigheid op alle aandelen geschieden, tenzij voor de uitgifte van aandelen van een bepaalde soort in de statuten is bepaald dat terugbetaling of ontheffing kan geschieden uitsluitend op die aandelen; voor die aandelen geldt de eis van evenredigheid.

6. Na het vijfde lid wordt een nieuw lid toegevoegd, luidende:

6. Op een besluit tot vermindering van het geplaatste kapitaal met terugbetaling op aandelen zijn de leden 2 tot en met 4 van artikel 216 van overeenkomstige toepassing.

II

Artikel 209 vervalt.

JJ

Artikel 216 komt te luiden:

Artikel 216

1. De algemene vergadering is bevoegd tot bestemming van de winst die door de vaststelling van de jaarrekening is bepaald en tot vaststelling van uitkeringen, voor zover het eigen vermogen groter is dan de reserves die krachtens de wet of de statuten moeten worden aangehouden. De statuten kunnen de bevoegdheden, bedoeld in de eerste zin, beperken of toekennen aan een ander orgaan.
2. Een besluit dat strekt tot uitkering heeft geen gevolgen zolang het bestuur geen instemming heeft verleend. Het bestuur weigert de instemming indien het weet of redelijkerwijs behoort te voorzien dat de vennootschap na de uitkering niet zal kunnen blijven voortgaan met het betalen van haar opeisbare schulden.
3. Indien de vennootschap na een uitkering niet kan voortgaan met het betalen van haar opeisbare schulden, zijn de bestuurders die dat ten tijde van de uitkering wisten of redelijkerwijs behoorden te voorzien jegens de vennootschap hoofdelijk verbonden voor het bedrag of de waarde van die uitkering met de wettelijke rente vanaf de uitkering. Niet verbonden is de bestuurder die bewijst dat het niet aan hem te wijten is dat de vennootschap de uitkering heeft gedaan en dat hij niet nalatig is geweest in het treffen van maatregelen om de gevolgen daarvan af te wenden. Indien de vennootschap binnen een jaar na het doen van een uitkering in staat van faillissement wordt verklaard, is degene die de uitkering ontving terwijl hij wist of redelijkerwijs behoorde te voorzien dat de vennootschap na de verkrijging niet zou kunnen blijven voortgaan met het betalen van haar opeisbare schulden, gehouden tot terugbetaling aan de vennootschap van het bedrag of de waarde van de uitkering met de wettelijke rente vanaf de uitkering. Indien de bestuurders de vordering uit hoofde van de eerste zin hebben voldaan, geschiedt de in de derde zin bedoelde terugbetaling aan de bestuurders, naar evenredigheid van het gedeelte dat door ieder der bestuurders is voldaan. Ten aanzien van een schuld uit hoofde van de eerste of de derde zin is de schuldenaar niet bevoegd tot verrekening.
4. Met een bestuurder wordt voor de toepassing van lid 3 gelijkgesteld degene die het beleid van de vennootschap heeft bepaald of mede heeft bepaald, als ware hij bestuurder. De vordering kan niet worden ingesteld tegen de door de rechter benoemde bewindvoerder.
5. Bij de berekening van iedere uitkering tellen de aandelen die de vennootschap in haar kapitaal houdt, niet mede, tenzij bij de statuten anders is bepaald.
6. Bij de berekening van het bedrag, dat op ieder aandeel zal worden uitgekeerd, komt slechts het bedrag van de verplichte stortingen op het nominale bedrag van de aandelen in aanmerking, tenzij bij de statuten anders is bepaald.
7. Bij de statuten kan worden bepaald dat aandelen van een bijzondere soort of aanduiding geen of slechts beperkt recht geven tot deling in de winst of reserves van de vennootschap.
8. Voor een statutaire regeling als bedoeld in lid 6 of lid 7 is de instemming vereist van alle houders van aandelen waaraan de statutenwijziging afbreuk doet.
9. De statuten kunnen bepalen dat de vordering van een aandeelhouder niet door verloop van vijf jaren verjaart, doch eerst na een langere termijn vervalt. Een zodanige bepaling is alsdan van overeenkomstige toepassing op de vordering van de houder van een certificaat van een aandeel op de aandeelhouder.
10. De statuten kunnen bepalen dat de winst waartoe houders van aandelen van een bepaalde soort gerechtigd zijn, geheel of gedeeltelijk te hunnen behoeve wordt gereserveerd.
11. Lid 3 is niet van toepassing op uitkeringen in de vorm van aandelen in het kapitaal van de vennootschap of bijschrijvingen op niet volgestorte aandelen.

Afdeling 4 van Titel 5

KK

Het opschrift van afdeling 4 van Titel 5 komt te luiden:

Afdeling 4. De algemene vergadering

LL

In artikel 217, eerste lid, worden de woorden «van aandeelhouders» geschrapt.

MM

Artikel 218 komt te luiden:

Tijdens ieder boekjaar wordt ten minste één algemene vergadering gehouden of ten minste eenmaal overeenkomstig artikel 238 lid 1 of lid 3 besloten.

NN

Artikel 220 komt te luiden:

Artikel 220

1. Een of meer houders van aandelen die alleen of gezamenlijk ten minste een honderdste gedeelte van het geplaatste kapitaal vertegenwoordigen, kunnen aan het bestuur en aan de raad van commissarissen schriftelijk en onder nauwkeurige opgave van de te behandelen onderwerpen het verzoek richten een algemene vergadering bijeen te roepen. Het bestuur en de raad van commissarissen – daartoe in dit geval gelijkelijk bevoegd – treffen de nodige maatregelen, opdat de algemene vergadering binnen vier weken na het verzoek kan worden gehouden, tenzij een zwaarwichtig belang van de vennootschap zich daartegen verzet. In de statuten kan het vereiste gedeelte van het kapitaal lager worden gesteld en de termijn waarbinnen de algemene vergadering moet worden gehouden, worden verkort. Indien het bestuur en de raad van commissarissen geen uitvoering geven aan het verzoek, kunnen de in de eerste zin bedoelde aandeelhouders op hun verzoek door de voorzieningenrechter van de rechtbank worden gemachtigd tot de bijeenroeping van de algemene vergadering.
2. Voor de toepassing van dit artikel worden met houders van aandelen gelijkgesteld anderen aan wie vergaderrecht toekomt.
3. In afwijking van artikel 24d wordt bij de toepassing van lid 1 tevens rekening gehouden met aandelen waarvan de statuten bepalen dat daarvoor geen stem kan worden uitgebracht.

OO

Artikel 221 wordt als volgt gewijzigd:

1. In het eerste lid wordt na de eerste zin een zin toegevoegd, luidende:

De voorzieningenrechter van de rechtbank wijst het verzoek af, indien een zwaarwichtig belang van de vennootschap zich tegen het houden van een algemene vergadering verzet.

2. De derde zin van het eerste lid komt te luiden:

Indien de voorzieningenrechter van de rechtbank de verzochte machtiging verleent, stelt hij de vorm en de termijnen voor de oproeping tot de algemene vergadering vast.

PP

Artikel 223 komt te luiden:

Artikel 223

De oproeping tot een algemene vergadering geschiedt door middel van oproepingsbrieven gericht aan de adressen van de aandeelhouders en overige vergadergerechtigden, zoals deze zijn vermeld in het register, bedoeld in artikel 194.

QQ

Artikel 224 wordt als volgt gewijzigd:

1. De tweede zin van het eerste lid vervalt.

2. Het tweede lid komt te luiden:

2. Omtrent onderwerpen waarvan de behandeling niet bij de oproeping is aangekondigd met inachtneming van de voor oproeping gestelde termijn, kan niet wettig worden besloten, tenzij alle vergadergerechtigden ermee hebben ingestemd dat de besluitvorming over die onderwerpen plaatsvindt en de bestuurders en de commissarissen voorafgaand aan de besluitvorming in de gelegenheid zijn gesteld om advies uit te brengen.

RR

Artikel 224a wordt gewijzigd als volgt:

1. Lid 2 komt te luiden:

2. Voor de toepassing van dit artikel worden met de houders van aandelen gelijkgesteld anderen aan wie vergaderrecht toekomt.

Onder vernummering van lid 3 tot lid 4 wordt een lid toegevoegd, luidende:

3. In afwijking van artikel 24d wordt bij de toepassing van lid 1 tevens rekening gehouden met aandelen waarvan de statuten bepalen dat daarvoor geen stem kan worden uitgebracht.

SS

Artikel 225 komt te luiden:

Artikel 225

Onverminderd het bepaalde in de derde zin van lid 1 van artikel 221 geschiedt de oproeping niet later dan op de achtste dag vóór die van de vergadering. Was die termijn korter of heeft de oproeping niet plaats gehad, dan kunnen geen wettige besluiten worden genomen, tenzij alle vergadergerechtigden ermee hebben ingestemd dat de besluitvorming plaatsvindt en de bestuurders en de commissarissen voorafgaand aan de besluitvorming in de gelegenheid zijn gesteld om advies uit te brengen.

TT

Artikel 226 komt te luiden:

Artikel 226

1. De algemene vergadering wordt gehouden ter plaatse bij de statuten vermeld of anders in de gemeente waar de vennootschap haar woonplaats heeft. De in de statuten vermelde plaats kan een plaats buiten Nederland zijn.

2. Wordt na de oprichting een plaats buiten Nederland aangewezen, dan kan het daartoe strekkende besluit tot wijziging van de statuten slechts worden genomen met algemene

stemmen in een vergadering waarin het gehele geplaatste kapitaal is vertegenwoordigd en voor zover alle vergadergerechtigden met de statutenwijziging hebben ingestemd.

3. Een algemene vergadering kan elders dan behoort worden gehouden, mits alle vergadergerechtigden hebben ingestemd met de plaats van de vergadering en de bestuurders en de commissarissen voorafgaand aan de besluitvorming in de gelegenheid zijn gesteld om advies uit te brengen.

UU

Artikel 227 komt te luiden:

1. Onder vergaderrecht wordt in deze titel verstaan het recht om, in persoon of bij schriftelijk gevolmachtigde, de algemene vergadering bij te wonen en daar het woord te voeren.
2. Het vergaderrecht komt toe aan aandeelhouders, aan houders van certificaten waaraan bij de statuten vergaderrecht is verbonden, aan aandeelhouders die vanwege een vruchtgebruik of pandrecht geen stemrecht hebben en aan vruchtgebruikers en pandhouders die geen stemrecht hebben, hebben vergaderrecht, indien de statuten dit bepalen en bij de vestiging of overdracht van het vruchtgebruik of pandrecht niet anders is bepaald. De statuten kunnen bepalen dat het verbinden en ontnemen van vergaderrecht aan certificaten van aandelen geschiedt door een daartoe in de statuten aangewezen orgaan.
3. Iedere aandeelhouder is bevoegd, in persoon of bij schriftelijk gevolmachtigde, het hem toekomende stemrecht uit te oefenen in de algemene vergadering.
4. Een besluit tot wijziging van de statuten dat tot gevolg heeft dat het vergaderrecht aan een of meer certificaten wordt ontnomen, kan slechts worden genomen met instemming van de betrokken certificaathouders.
5. Bij de statuten kan de bevoegdheid van vergadergerechtigden zich te doen vertegenwoordigen worden beperkt. De bevoegdheid van vergadergerechtigden zich te doen vertegenwoordigen door een advocaat, notaris, registeraccountant of accountantadministratieconsulent kan niet worden uitgesloten.
6. De statuten kunnen bepalen dat het vergaderrecht is opgeschort zolang een vergadergerechtigde in gebreke is te voldoen aan een wettelijke of statutaire verplichting. De statuten kunnen bepalen, dat voor bijwoning van de algemene vergadering vereist is, dat de vergadergerechtigde van zijn voornemen hiertoe kennis geeft aan het bestuur van de vennootschap. Bij de oproeping van de vergadering wordt alsdan vermeld de dag waarop de kennisgeving uiterlijk moet geschieden. Deze dag kan niet vroeger worden gesteld dan op de derde dag voor die van de vergadering.
7. De bestuurders en de commissarissen hebben als zodanig in de algemene vergadering een raadgevende stem.
8. Aan de eis van schriftelijkheid van de volmacht wordt voldaan indien de volmacht elektronisch is vastgelegd.

VV

Artikel 228 wordt als volgt gewijzigd:

1. In het tweede en het derde lid vervalt telkens het woord «maatschappelijk».
2. Het vierde lid komt te luiden:
4. Van de leden 2 en 3 kan bij de statuten worden afgeweken. Een besluit tot statutenwijziging dat een wijziging in het stemrecht betreft, kan slechts worden genomen met algemene stemmen in een vergadering waarin het gehele geplaatste kapitaal is vertegenwoordigd.

3. Het vijfde lid komt te luiden:

5. In afwijking van de leden 1 tot en met 4 kunnen de statuten bepalen dat aan aandelen geen stemrecht is verbonden. Een dergelijke regeling kan slechts worden getroffen ten aanzien van alle aandelen van een bepaalde soort of aanduiding waarvan alle aandeelhouders instemmen of waarvan voor de uitgifte in de statuten is bepaald dat daaraan geen stemrecht is verbonden. De aandelen worden in de statuten als stemrechtloos aangeduid. Een besluit tot wijziging van de statuten waarmee nadeel wordt toegebracht aan de rechten van houders van stemrechtloze aandelen kan niet zonder hun instemming worden genomen. Artikel 216 lid 7 is niet van toepassing op stemrechtloze aandelen.

4. Aan het einde van het zesde lid wordt een zin toegevoegd luidende:

Indien de toepassing van dit lid in verband met een statutaire regeling als bedoeld in lid 4 tot gevolg heeft dat voor geen van de aandelen een stem kan worden uitgebracht, blijft die statutaire regeling buiten toepassing.

WW

Het eerste en het tweede lid van artikel 230 komen te luiden:

1. Alle besluiten waaromtrent bij de wet of de statuten geen grotere meerderheid is voorgeschreven, worden genomen bij volstreekte meerderheid van de uitgebrachte stemmen. Staken de stemmen bij verkiezing van personen, dan beslist het lot, staken de stemmen bij een andere stemming, dan is het voorstel verworpen; een en ander voorzover in de statuten niet een andere oplossing is aangegeven. Deze oplossing kan bestaan in het opdragen van de beslissing aan een derde.
2. Tenzij bij de wet of de statuten anders is bepaald, is de geldigheid van een besluit niet afhankelijk van het ter vergadering vertegenwoordigde gedeelte van het kapitaal.

XX

Artikel 238 komt te luiden:

Artikel 238

1. Besluitvorming van aandeelhouders kan op andere wijze dan in een vergadering geschieden, mits alle vergadergerechtigden met deze wijze van besluitvorming hebben ingestemd. De stemmen worden schriftelijk uitgebracht. De bestuurders en de commissarissen worden voorafgaand aan de besluitvorming in de gelegenheid gesteld om advies uit te brengen.
2. Tenzij de statuten anders bepalen kunnen de stemmen ook langs elektronische weg worden uitgebracht en kan de instemming met de wijze van besluitvorming langs elektronische weg plaatsvinden.
3. Indien alle aandeelhouders tevens bestuurder van de vennootschap zijn, geldt ondertekening van de jaarrekening door alle bestuurders en commissarissen tevens als vaststelling in de zin van artikel 210 lid 3, mits alle vergadergerechtigden in de gelegenheid zijn gesteld om kennis te nemen van de opgemaakte jaarrekening en met deze wijze van vaststelling hebben ingestemd. De statuten kunnen de in de vorige zin bedoelde wijze van vaststelling van de jaarrekening uitsluiten.

Afdeling 5 van titel 5

YY

Artikel 239, vierde lid, komt te luiden:

4. De statuten kunnen bepalen dat het bestuur zich dient te gedragen naar de aanwijzingen van een ander orgaan van de vennootschap. Het bestuur is gehouden de aanwijzingen op te volgen, tenzij deze in strijd zijn met het belang van de vennootschap en de met haar verbonden onderneming.

ZZ

Artikel 242 komt te luiden:

Artikel 242

1. De benoeming van bestuurders geschiedt voor de eerste maal bij de akte van oprichting en later door de algemene vergadering of, indien de statuten zulks bepalen, door een vergadering van houders van aandelen van een bepaalde soort of aanduiding, mits iedere aandeelhouder met stemrecht kan deelnemen aan de besluitvorming inzake de benoeming van ten minste één bestuurder. Op een statutaire regeling als bedoeld in de vorige zin is artikel 228 lid 4, tweede volzin, en lid 6 van overeenkomstige toepassing. De eerste zin geldt niet indien de benoeming overeenkomstig artikel 272 door de raad van commissarissen geschiedt.
2. De statuten kunnen de kring van benoembare personen beperken door eisen te stellen aan de bestuurders. De eisen kunnen terzijde worden gesteld door een besluit van de algemene vergadering, genomen overeenkomstig de ingevolge de artikelen 230 en 231 geldende besluitvormingsregels.

AAA

Artikel 243 komt te luiden:

Artikel 243

1. Bij de statuten kan worden bepaald dat de benoeming door de algemene vergadering geschiedt uit een voordracht.
2. De algemene vergadering kan echter aan zodanige voordracht steeds het bindend karakter ontnemen bij een besluit genomen met ten minste twee derden van de uitgebrachte stemmen, welke twee derden meer dan de helft van het geplaatste kapitaal vertegenwoordigen. Indien het bindend karakter aan de voordracht is ontnomen, kan de algemene vergadering een nieuwe voordracht vragen aan degene aan wie het voordrachtsrecht toekomt en een kandidaat voor de nieuwe voordracht aanbevelen.
3. Indien de voordracht één kandidaat voor een te vervullen plaats bevat, heeft een besluit over de voordracht tot gevolg dat de kandidaat is benoemd, tenzij het bindend karakter aan de voordracht wordt ontnomen en mits aan de vereisten voor een besluit tot benoeming is voldaan.
4. De leden 1, 2 en 3 zijn niet van toepassing, indien de benoeming geschiedt door de raad van commissarissen.

BBB

Artikel 244 wordt als volgt gewijzigd:

1. Het eerste lid komt te luiden:

1. Iedere bestuurder kan te allen tijde worden geschorst en ontslagen door het orgaan dat bevoegd is tot benoeming. De statuten kunnen bepalen dat een bestuurder eveneens kan worden ontslagen door een ander orgaan, tenzij de benoeming overeenkomstig artikel 272 door de raad van commissarissen geschiedt.

2. Het vierde lid komt te luiden:

4. De statuten moeten voorschriften bevatten omtrent de wijze waarop in het bestuur van de vennootschap voorlopig wordt voorzien in geval van ontstentenis of belet van een of meer bestuurders. De statuten kunnen nader bepalen wanneer er sprake is van belet.

CCC

Artikel 252 wordt als volgt gewijzigd:

1. Het eerste lid komt te luiden:

1. De commissarissen die niet reeds bij de akte van oprichting zijn aangewezen, worden benoemd door de algemene vergadering of, indien de statuten zulks bepalen, door een vergadering van houders van aandelen van een bepaalde soort of aanduiding, mits iedere aandeelhouder met stemrecht kan deelnemen aan de besluitvorming inzake de benoeming van ten minste één commissaris. Op een statutaire regeling als bedoeld in de vorige zin is artikel 228 lid 4, tweede volzin, en lid 6 van overeenkomstige toepassing. De eerste zin geldt niet indien de benoeming overeenkomstig artikel 268 geschiedt. De statuten kunnen de kring van benoembare personen beperken door eisen te stellen waaraan de commissarissen moeten voldoen. De eisen kunnen terzijde worden gesteld door een besluit van de algemene vergadering, genomen overeenkomstig de regels die gelden voor de totstandkoming van een besluit tot statutenwijziging.

2. Het tweede lid komt te luiden:

2. De eerste drie leden van artikel 243 van dit Boek zijn van overeenkomstige toepassing, indien de benoeming door de algemene vergadering geschiedt.

3. Na het derde lid wordt een lid toegevoegd, luidende:

4. De statuten moeten voorschriften bevatten omtrent de wijze waarop in de toezichthoudende taak voorlopig wordt voorzien in geval van ontstentenis of belet van commissarissen. De statuten kunnen nader bepalen wanneer er sprake is van belet.

DDD

Artikel 253 komt te luiden:

Artikel 253

Bij de statuten kan worden bepaald dat een of meer commissarissen, doch ten hoogste een derde van het gehele aantal, worden benoemd door anderen dan de algemene vergadering of een vergadering van houders van aandelen van een bepaalde soort of aanduiding, mits iedere aandeelhouder kan deelnemen aan de besluitvorming inzake de benoeming van ten minste één commissaris. Op een statutaire regeling als bedoeld in de vorige zin is artikel 228 lid 4, tweede volzin, en lid 6 van overeenkomstige toepassing. Is de benoeming van commissarissen geregeld overeenkomstig de artikelen 268 en 269, dan vindt de eerste zin geen toepassing.

EEE

Artikel 254, eerste lid, komt te luiden:

1. Een commissaris kan worden geschorst en ontslagen door degene die bevoegd is tot benoeming. De statuten kunnen bepalen dat een commissaris eveneens kan worden ontslagen door de algemene vergadering. Het voorgaande is niet van toepassing indien artikel 271 lid 2 en lid 3, of artikel 271a van toepassing is.

FFF

Artikel 257, tweede lid, komt te luiden:

2. De schorsing kan te allen tijde worden opgeheven door de vergadering van aandeelhouders die bevoegd is tot benoeming.

Afdeling 6 van Titel 5

GGG

Aan artikel 262 wordt een zin toegevoegd, luidende:

In afwijking van artikel 24d wordt bij de toepassing van onderdeel a ten aanzien van een besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid tevens rekening gehouden met aandelen waarvan de statuten bepalen dat daarvoor geen stem kan worden uitgebracht;

Afdeling 3 van Titel 7

HHH

De laatste zin van artikel 325, derde lid, komt te luiden:

De artikelen 99, 100, 208 en 216 gelden niet voor dit geval.

Afdeling 5 van Titel 7

III

De laatste zin van artikel 334x, derde lid, komt te luiden:

De artikelen 99, 100, 208 en 216 gelden niet voor dit geval.

JJJ

Het eerste lid van artikel 334bb komt te luiden:

1. Ten aanzien van de door een verkrijgende naamloze vennootschap toegekende aandelen zijn de artikelen 94a en 94b van overeenkomstige toepassing. Een ingevolge artikel 94a vereiste verklaring van een accountant behoeft echter niet aan de akte van oprichting te worden gehecht.

Afdeling 1 van Titel 8

KKK

Artikel 336 wordt als volgt gewijzigd:

1. In de eerste zin van het derde lid wordt voor «bevoegd» ingevoegd: uitsluitend.

2. Na het vierde lid wordt een lid toegevoegd, luidende:

5. De in lid 3, eerste en tweede zin, bedoelde rechter is eveneens bevoegd kennis te nemen van met de in lid 1 bedoelde gedragingen samenhangende vorderingen tussen dezelfde partijen of tussen een der partijen en de vennootschap.

LLL

Artikel 337 komt te luiden:

Artikel 337

1. Indien de statuten of een overeenkomst een regeling bevatten voor de oplossing van geschillen als in deze afdeling bedoeld, kan op een daarin opgenomen afwijking van deze afdeling geen beroep worden gedaan voorzover deze de overdracht van aandelen onmogelijk of uiterst bezwaarlijk maakt.
2. In de statuten of een overeenkomst kan worden bepaald dat geschillen als in deze afdeling bedoeld, dadelijk ter kennis worden gebracht van de ondernemingskamer van het gerechtshof te Amsterdam of aan arbitrage worden onderworpen, dan wel anderszins wordt afgeweken van de rechterlijke bevoegdheid als geregeld in artikel 336 leden 3 en 5.

MMM

Artikel 338 wordt als volgt gewijzigd:

1. Het tweede lid komt te luiden:

2. Nadat de vordering is toegewezen, kan de gedaagde de aandelen slechts overdragen met inachtneming van de artikelen 339 tot en met 341.

2. Toegevoegd wordt een lid, luidende:

3. Een voorlopige voorziening als bedoeld in artikel 223 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering kan worden getroffen met werking tot het tijdstip dat de aandelen worden overgedragen. Een vordering tot het treffen van een voorlopige voorziening wordt met de meeste spoed behandeld.

NNN

Artikel 339 komt te luiden:

Artikel 339

1. Indien de vordering wordt toegewezen benoemt de rechter een of meer deskundigen die over de prijs schriftelijk bericht moeten uitbrengen. De artikelen 194 tot en met 199 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering zijn voor het overige van toepassing. De artikelen 351 en 352 zijn van overeenkomstige toepassing. Van het vonnis waarbij de vordering wordt toegewezen kan hoger beroep slechts worden ingesteld tegelijk met dat van het vonnis, bedoeld in artikel 340 lid 1, tenzij de rechter anders heeft bepaald. Tegen de deskundigenbenoeming staat geen hogere voorziening open.
2. Indien tussen partijen op grond van de statuten of een overeenkomst in de zin van artikel 337 lid 1 bepalingen omtrent de vaststelling van de waarde van de aandelen gelden, stellen de deskundigen hun bericht op met inachtneming daarvan.
3. De rechter kan in afwijking van lid 1 de benoeming van deskundigen achterwege laten, indien tussen partijen overeenstemming bestaat over de waardering van de aandelen, alsmede indien de statuten of een overeenkomst in de zin van artikel 337 lid 1 een duidelijke maatstaf voor de bepaling van de waarde van de aandelen bevatten en de rechter aan de hand daarvan de prijs zonder meer kan vaststellen.

OOO

Artikel 340 komt te luiden:

Artikel 340

1. Zijn deskundigen benoemd, dan bepaalt de rechter de prijs van de aandelen nadat de deskundigen hun bericht hebben uitgebracht. Bij hetzelfde vonnis bepaalt hij tevens wie van de partijen de kosten van het deskundigenbericht moet dragen. Hij kan ook bepalen dat de vennootschap de kosten moet dragen na deze ter zake te hebben gehoord. Hij kan de kosten verdelen tussen partijen onderling of tussen partijen of een van hen en de vennootschap.
2. Vindt geen benoeming van deskundigen plaats, dan bepaalt de rechter de prijs van de aandelen in het vonnis waarbij de vordering wordt toegewezen.
3. Met bepalingen in de statuten of een overeenkomst omtrent de vaststelling van de waarde van de aandelen houdt de rechter geen rekening voorzover dat tot een kennelijk onredelijke prijs zou leiden.
4. Het vonnis houdt tevens een veroordeling in van de eisers tot contante betaling van de hun zo nodig na toepassing van artikel 341 lid 5 over te dragen aandelen. Indien artikel 341 lid 6 van toepassing is, omvat die veroordeling mede de certificaathouders die met het instellen van de vordering hebben ingestemd.

PPP

Artikel 341 wordt als volgt gewijzigd:

1. In de eerste zin van het eerste lid vervallen de woorden «onherroepelijk geworden».
2. In het eerste lid wordt na de eerste zin een zin toegevoegd, luidende: Was het vonnis niet uitvoerbaar bij voorraad verklaard, dan heeft betekening daarvan slechts het in de eerste zin bedoelde gevolg als zij geschiedt nadat het vonnis alsnog uitvoerbaar bij voorraad is verklaard of onherroepelijk is geworden.
3. De eerste zin van het tweede lid komt te luiden: Indien de aandeelhouder die een of meer aandelen wil vervreemden, deze ingevolge artikel 195 of een regeling in de statuten moet aanbieden aan zijn mede-aandeelhouders of anderen, biedt de vennootschap de aandelen onverwijld nadat een afschrift van het vonnis aan haar is betekend, schriftelijk namens de gedaagde aan de aandeelhouders of anderen aan, zoveel mogelijk met overeenkomstige toepassing van de wettelijke of statutaire regeling en deelt hun daarbij tevens de vastgestelde prijs mee.
4. De derde zin van het tweede lid vervalt.
5. Aan het slot van het tweede lid wordt een zin toegevoegd, luidende: Lid 1, tweede zin, is van overeenkomstige toepassing.
6. In het zevende lid wordt «de meest gereede partij» vervangen door: een partij.

QQQ

Na artikel 341 wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 341a

1. Wordt een vonnis als bedoeld in artikel 340 lid 1 na het instellen van een rechtsmiddel vernietigd, dan blijft de rechtsgrond voor op grond van dat vonnis verrichte handelingen in stand, maar ontstaat voor partijen een verbintenis tot ongedaanmaking van de reeds ingetreden gevolgen.
2. Indien de reeds ingetreden gevolgen bezwaarlijk ongedaan kunnen worden gemaakt of de billijkheid zulks anderszins vordert, kan de rechter desgevraagd de verplichting tot ongedaanmaking beperken of uitsluiten. Hij kan aan een partij die daardoor onbillijk wordt

beoordeeld, de verplichting opleggen tot een uitkering in geld aan de partij die benadeeld wordt.

RRR

In artikel 342, tweede lid, wordt «artikel 338 lid 1» vervangen door: artikel 338 leden 1 en 3, tweede volzin.

SSS

Artikel 343 wordt vervangen door vier artikelen, luidende:

Artikel 343

1. De aandeelhouder die door gedragingen van één of meer mede-aandeelhouders zodanig in zijn rechten of belangen is geschaad dat het voortduren van zijn aandeelhouderschap in redelijkheid niet meer van hem kan worden gevergd, kan tegen die mede-aandeelhouders een vordering tot uittreding instellen, inhoudende dat zijn aandelen overeenkomstig de leden 1, 2 en 3 van artikel 343a worden overgenomen. Een vordering tot uittreding kan ook worden ingesteld tegen de vennootschap op grond van gedragingen van één of meer mede-aandeelhouders of van de vennootschap zelf. Een vordering tegen de vennootschap kan evenwel niet worden toegewezen, voorzover artikel 98 of 207 aan verkrijging van de aandelen door de vennootschap in de weg staat, met dien verstande evenwel dat geen rekening wordt gehouden met artikel 207 lid 2, het vereiste van een machtiging als bedoeld in artikel 98 lid 4 of een daarmee vergelijkbaar statutair voorschrift dan wel een na het tijdstip van instellen van de vordering ten nadele van eiser tot stand gebrachte wijziging van de statuten. Bij toewijzing van de vordering is artikel 207 lid 3 niet van toepassing.
2. De artikelen 336 leden 3, 4 en 5, 337, 338 leden 1 en 3, 339 en 340, leden 1, 2 en 3 zijn van toepassing of van overeenkomstige toepassing.
3. Is de vordering tegen een aandeelhouder ingesteld, dan kan deze een andere aandeelhouder in het geding oproepen, indien hij van oordeel is dat de vordering ook of uitsluitend tegen die aandeelhouder had behoren te worden ingesteld. De oproeping geschiedt uiterlijk tegen de voor het nemen van de conclusie van antwoord bepaalde dag.
4. Bij het bepalen van de prijs van de aandelen kan de rechter desgevorderd een billijke verhoging toepassen in verband met gedragingen van de gedaagde, of van anderen dan de gedaagde, indien aannemelijk is dat die gedragingen hebben geleid tot een vermindering van de waarde van de over te dragen aandelen en deze vermindering niet, of niet volledig, voor rekening van eiser behoort te blijven.
5. Bij toewijzing van de vordering tot uittreding bevat het vonnis tevens een veroordeling van de eiser tot levering aan gedaagden van de hun, zo nodig na toepassing van artikel 343a lid 5, over te dragen aandelen.

Artikel 343a

1. Binnen twee weken nadat hem een afschrift is betekend van het vonnis waarbij de prijs van de aandelen is bepaald, is ieder van de gedaagden verplicht het door de rechter vastgestelde aantal aandelen tegen gelijktijdige betaling van de vastgestelde prijs over te nemen, behoudens lid 2, en is de eiser verplicht zijn aandelen aan de gedaagden te leveren. Was het vonnis niet uitvoerbaar bij voorraad verklaard, dan heeft betekening daarvan slechts het in de eerste zin bedoelde gevolg als zij geschiedt nadat het vonnis alsnog uitvoerbaar bij voorraad is verklaard of onherroepelijk is geworden. Met gedaagden worden gelijkgesteld de aandeelhouders die zich in het rechtsgeding aan de zijde van de gedaagden hebben gevoegd en daarbij de wens te kennen hebben gegeven in dezelfde positie als de gedaagden te worden geplaatst.
2. Indien de aandeelhouder die een of meer aandelen wil vervreemden deze ingevolge artikel 195 of een regeling in de statuten moet aanbieden aan zijn mede-aandeelhouders

of anderen, biedt de vennootschap de aandelen onverwijld nadat een afschrift van het vonnis aan haar is betekend, schriftelijk namens de eiser aan de aandeelhouders of anderen aan, zoveel mogelijk met overeenkomstige toepassing van de wettelijke of statutaire regeling en deelt hun daarbij tevens de vastgestelde prijs mee. Zij kunnen het aanbod binnen een maand na verzending van de mededeling aanvaarden door schriftelijke kennisgeving aan de vennootschap. Binnen een week na het verstrijken van deze termijn deelt de vennootschap aan de eiser en de gedaagden mee of en zo ja hoeveel aandelen zijn aanvaard en aan wie deze zijn toegewezen. De eiser is verplicht onverwijld na ontvangst van deze mededeling zijn aandelen aan de medeaandeelhouders of de anderen te leveren tegen gelijktijdige betaling. Lid 1, tweede zin, is van overeenkomstige toepassing.

3. Indien in het geval van lid 2 geen aandelen zijn aanvaard of minder aandelen zijn aanvaard dan zijn aangeboden, of de vastgestelde prijs niet binnen twee weken na ontvangst van de mededeling van de vennootschap omtrent de toewijzing van de aandelen aan de eiser die tot gelijktijdige levering wilde overgaan wordt voldaan, vindt ten aanzien van de aandelen, de overgebleven aandelen of de aandelen waarvoor niet tijdig betaling is ontvangen lid 1 toepassing, met dien verstande dat de aanvaarding van de niet afgenomen aandelen door de gedaagden zoveel mogelijk geschiedt naar evenredigheid van het voor ieder overeenkomstig lid 1 vastgestelde aantal aandelen.

4. Blijft de eiser in gebreke met de levering van zijn aandelen, dan levert de vennootschap namens hem de aandelen, tegen gelijktijdige betaling.

5. Blijven een of meer gedaagden in gebreke met de aanvaarding van de aandelen tegen gelijktijdige betaling van de vastgestelde prijs, dan zijn de overige gedaagden verplicht om binnen twee weken nadat dit is komen vast te staan die aandelen tegen gelijktijdige betaling te aanvaarden, zoveel mogelijk naar evenredigheid van het voor ieder overeenkomstig lid 1 vastgestelde aantal aandelen.

6. Is een gedaagde aandeelhouder ten titel van beheer, dan zijn naast hem de certificaathouders aansprakelijk voor het krachtens dit artikel verschuldigde, ieder zoveel mogelijk naar evenredigheid van zijn bezit aan certificaten. Blijven een of meer certificaathouders in gebreke, dan zijn de overige certificaathouders verplicht dat deel te voldoen, ieder zoveel mogelijk naar evenredigheid van zijn bezit aan certificaten. De eerste en tweede zin vinden slechts toepassing op certificaathouders die door de eiser tijdig in het geding zijn opgeroepen. Zo nodig verstrekt de gedaagde aan eiser de daartoe benodigde gegevens.

7. Op verzoek van een partij beslist de rechter die de vordering in eerste instantie of in hoger beroep heeft toegewezen over geschillen betreffende de uitvoering van de regeling. Tegen deze beslissing staat geen hogere voorziening open.

Artikel 343b

In het geval van vernietiging van het vonnis als bedoeld in artikel 343a lid 1 is artikel 341a van overeenkomstige toepassing.

Artikel 343c

1. Bestaat tussen een aandeelhouder en een of meer van zijn mede-aandeelhouders of de vennootschap overeenstemming dat de aandeelhouder zijn aandelen zal overdragen tegen gelijktijdige betaling van een nader vast te stellen prijs, dan kunnen zij zich bij gezamenlijk verzoekschrift wenden tot de rechter, bedoeld in artikel 336 lid 3, teneinde de prijs van de aandelen te doen vaststellen. Het verzoek kan ook worden gedaan door één der partijen, mits de andere partij in zijn verzoekschrift verklaart zich daartegen niet te verzetten.

2. Partijen kunnen de rechter verzoeken bij de benoeming van de deskundige of deskundigen bepaalde aanwijzingen te geven over de in acht te nemen waarderingsmaatstaf, de datum waartegen gewaardeerd moet worden en andere omstandigheden waarmee bij de waardering rekening moet worden gehouden.

Voorzover partijen niet eenstemmig zijn, beslist de rechter naar billijkheid.

3. De procedure wordt gevoerd als verzoekschriftprocedure, waarbij de artikelen 343 lid 2

en 343a zoveel mogelijk van overeenkomstige toepassing zijn.

4. Indien partijen in het verzoekschrift dan wel overeenkomstig lid 1, tweede zin, verklaren dat zij omtrent de prijs van de aandelen een bericht van deskundigen wensen dat tussen hen de werking van een vaststellingsovereenkomst zal hebben, zijn de wettelijke bepalingen betreffende het voorlopig deskundigenbericht voorzoveel nodig van overeenkomstige toepassing. Een partij kan op artikel 904 lid 1 van Boek 7 slechts een beroep doen gedurende vier weken vanaf de verzending aan die partij door de griffier op de voet van artikel 198 lid 4 in verband met artikel 205 lid 1 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering. Bij toepassing van artikel 904 lid 2 van Boek 7 is de in artikel 336 lid 3 bedoelde rechter bevoegd. Diezelfde rechter beslist op verzoek van een partij over geschillen betreffende de uitvoering van de overdracht.

5. Tegen beslissingen van de rechter als bedoeld in dit artikel staat geen hogere voorziening open.

Afdeling 2 van Titel 8

TTT

Aan artikel 346 wordt een zin toegevoegd, luidende:

In afwijking van artikel 24d wordt bij de toepassing van de eerste zin ten aanzien van een besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid tevens rekening gehouden met aandelen waarvan de statuten bepalen dat daarvoor geen stem kan worden uitgebracht;

Afdeling 3 van Titel 9

UUU

Artikel 373, vierde lid, komt te luiden:

4. Wettelijke reserves zijn de reserves die moeten worden aangehouden ingevolge de artikelen 67a lid 2, 67a lid 3, 94a lid 3 onder f, 178a lid 2, 178a lid 3, 365 lid 2, 389 lid 6, en 390.

ARTIKEL II

De inwerkingtreding van deze wet wordt bij de wet geregeld.

ARTIKEL III

Deze wet wordt aangehaald als: Wet vereenvoudiging en flexibilisering bv-recht.

Lasten en bevelen dat deze in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat alle ministeries, autoriteiten, colleges en ambtenaren wie zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven

De Minister van Justitie,

De Minister van Economische Zaken,